

**Reguleringsplan for Mauken – Blåtind skyte- og øvingsfelt
med sammenbinding**
Balsfjord og Måselv kommuner

Planprogram

Forord

Reguleringsplan for manøverakse i Mauken – Blåtind skyte- og øvingsfelt ble vedtatt av kommunestyret i Målselv kommune 1. mars 2001. På grunn av innsigelser fra Områdestyret i Troms og Sametinget ved Kultur- og miljøvernavdelingen ble planen oversendt Miljøverndepartementet den 7. juni 2001 for sluttbehandling. Oversendelsen falt i tid sammen med oppfølgingen av reindrifsfaglige utredninger i 2001 og prosessen med å finne en omforent løsning på valg av sammenbindingskorridor. Det ble derfor besluttet at stadfestelsesbehandlingen skulle avvende utfallet av denne prosessen.

De konkrete konfliktpunktene; Nergårdskardet (kulturminner og reindrift) og strekningen Falketind – Nergårdskardet (reindrift); inngår ikke i den korridoren som reinbeitedistriktet har akseptert og som legges til grunn for planarbeidet nå. Miljøverndepartementet har av denne grunn ikke sluttbehandlet planen fra 2000/2001.

Det nye forslaget til sammenbindingskorridor fra Mauken til E6 innebærer at den opprinnelige reguleringsplanen for manøveraksen på denne strekningen skrinlegges. I stedet skal det i samarbeid med planmyndighetene lages en samlet reguleringsplan for hele det sammenbundne skyte- og øvingsfeltet, dvs de eksisterende feltene og en ny sammenbindingskorridor. En slik reguleringsplan omfattes av forskrift om konsekvensutredninger § 2 første ledd bokstav c), jf pkt 34 i forskriftens vedlegg I. Forsvarsdepartementet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Det vil si at det er departementet som fastsetter planprogrammet og vurderer om utredningsplikten er oppfylt. Kommunene er ansvarlig for planprosessen etter plan- og bygningsloven. Det vil si at kommunene legger planen ut på høring og vedtar planen etter reglene i pbl kap VII.

Forsvarsbygg Utvikling Nord (FBUN) har forestått utarbeidelse og høring av planprogrammet, samt sammenstilling av uttalelser før forslag til program sendes departementet for fastsetting. FBUN vil deretter utarbeide forslag til reguleringsplan med konsekvensutredning, med utgangspunkt i det fastsatte planprogrammet. FBUNs arbeid skjer i nært samarbeid med kommunene.

Reguleringsplanen for den delen av sammenbindingstraseen som ligger nord for E6 tas parallelt opp igjen som egen sak. Utbygging av denne traseen kan derved starte før den samlede reguleringsplanen er ferdigbehandlet. Revidert og begrenset forslag til reguleringsplan sendes på en begrenset høring, jf Miljøverndepartementets brev av 18. april 2007.

Oppstart av planarbeidet ble kunngjort i desember 2006. Sammendrag av innkomne uttalelser er gitt i vedlegg 1.

Forslag til planprogram ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i mai 2007, med uttalefrist 6. juli. I høringsperioden var det åpent møte på Skjold. Sammendrag av innkomne uttalelser til planprogrammet er gitt i vedlegg 2. Temavis sammenfatning med Forsvarsbyggs kommentarer og angivelse av endringer i planprogrammet framgår innledningsvis i dokumentet.

Planprogrammet er rettet opp i samsvar med Forsvarsdepartementets krav, jf vedlegg 3.

Forsvarsbygg Utvikling Nord

Bardufoss, 10. juni 2008

Innhold

Endringer i planprogrammet på grunnlag av uttalelsene	7
1 Bakgrunn og formål	9
2 Planforutsetninger.....	9
2.1 Planområdet	9
2.2 Forsvarets utbyggingsbehov og aktuelle alternativer	9
2.3 Plansituasjon	10
2.3.1 Kommuneplan for Målselv og Balsfjord	10
2.3.2 Reguleringsplaner	11
2.3.3 Konsekvensutredning.....	11
2.4 Overordnede miljøhensyn	12
3 Nærmere beskrivelse av Forsvarets behov	13
3.1 Anlegg.....	13
3.2 Bruk og virksomhet.....	15
3.3 Sikkerhet	16
3.4 Flerbruksplan	16
3.5 Erverv av grunn og rettigheter.....	16
3.6 0-situasjonen for Forsvaret.....	16
4 Viktige hensyn, problemstillinger og utredningsbehov i planarbeidet	16
4.1 Generelt om utredningsbehov og premisser for planleggingen	16
4.2 Alternativer	16
4.3 Reindrift.....	18
4.4 Landbruk	18
4.5 Biologisk mangfold	18
4.6 Kulturminner og kulturmiljø	19
4.7 Friluftsliv og hytter	20
4.8 Landskap.....	20
4.9 Støy og utslipp til vann og grunn	20
4.10 Vegnett og transportsystem	21
4.11 Samfunnssikkerhet	21
4.12 Energibruk	21
4.13 Kommunal økonomi og sysselsetting.....	21
5 Planprosess.....	22
5.1 Organisering	22
5.2 Framdrift.....	22
5.3 Medvirkning	23
5.4 Plandokumenter	23
6 Vedlegg.....	23

Endringer i planprogrammet på grunnlag av uttalelsene

Viktige tema i uttalelsene til forslag til planprogram, Forsvarsbyggs kommentarer til dem og endringer i planprogrammet framgår av følgende oversikt. Se ellers sammendrag av alle uttalelsene, med Forsvarsbyggs kommentarer, i vedlegg 2.

Tema i uttalelsen	Uttalelse fra	Uttalelsen(e) gjelder	Kommentar; endringer i programmet
Planprosessen	Troms fylkeskommune	Planforslaget bør drøftes i planforum	<i>Vurderes</i>
	Kommunene	Påpeker forankring i KU-forskriften	<i>Ivaretatt</i>
	Sametinget	Utredningsplikt i fht kulturminneloven	<i>Forutsatt ivaretatt</i>
	Takvatn grunneierlag	Hevder at kommunene kan kreve hvilke alternativer som skal utredes, selv om FD er ansvarlig myndighet	<i>Feil tolking av KU-forskriften</i>
Utredningene generelt	Takvatn grunneierlag	Påpeker behovet for dokumentasjon på kart (temakart for relevante tema). Konsekvenser i anleggsperioden.	<i>Begge deler er forutsatt; presiseres i kap 4.1</i>
Kulturminner	Universitetet i Tromsø	Kulturminneundersøkelse i vann, dersom det planlegges tiltak i vann	<i>Ikke aktuelt</i>
Friluftsliv og hytter	Hytteiere (flere)	Generelt: Foringelse av friluftslivsverdiene i området, spesielt pga inngrep, støy og forurensning.	<i>Påpekte utredningsbehov vurderes å være ivaretatt</i>
Landskap	Balsfjord kommune, hytteiere	Behov for god beskrivelse/visualisering	<i>Presiseres i kap 4.8</i>
Forurensning av vann og grunn	Hytteiere (flere)	Bekymring for fiskebestanden og gytebekker	<i>Påpekte utredningsbehov vurderes å være ivaretatt</i>
Økonomiske ringvirkninger	Takvatn grunneierlag	Også negative ringvirkninger må belyses	<i>Forutsatt, men presiseres i kap 4.13</i>
Tunnel spesielt	Flere	Behov for god beskrivelse av løsningen	<i>Presiseres i kap 3.1 Anlegg og 4.8 Landskap</i>
Kryss E6 spesielt	Målselv kommune	Ønsker alternativer vurdert ut fra virkninger for trafikksikkerhet, støy, landskap, landbruk, reindrift og Forsvaret	<i>Alternativer er forutsatt (jf kap 4.10). Vurdering av konsekvenser presiseres i kap 4.1.</i>
Alternativ trasé	Takvatn grunneierlag	Fremmer forslag til ny trasé; med konkrete argumenter	<i>Krav til vurdering av alternativer presiseres i kap 4.2, men helt ny trasé er ikke med i programmet.</i>
	Balsfjord kommune	Ønsker nye traseer (Takvatn grunneierlag sitt forslag) utredet	
	Målselv kommune	Ønsker ny trasé utredet	

Forsvarsdepartementets krav om kommentarer til uttalelsene er ivaretatt, se vedlegg 2. Kravet om å utrede konsekvenser av anleggsperioden er ivaretatt med presisering i kap 4.1.

1 Bakgrunn og formål

I tilknytning til vedtaket om å etablere sammenbindingen mellom de etablerte skyte- og øvingsfeltene Mauken og Blåtind i Målselv og Balsfjord kommuner, er det behov for planavklaring i form av reguleringsplan.

Formålet med **sammenbindingsprosjektet** er å tilrettelegge for Forsvarets øvingsmuligheter i Indre Troms, gjennom å:

- Etablere faste øvingsarealer for taktiske øvinger og sammensatte operasjoner med samvirke mellom enheter og våpenarter.
- Tilrettelegge for tilstrekkelige manøverrom for avdelinger inntil bataljon/bataljonsstridsgruppe. Større forband vil kunne benytte feltene.
- Muliggjøre taktisk fremrykning og tilbaketrekning langs en manøverakse over realistiske avstander (bredde og dybde), med mulighet for overgang til skarpe operasjoner innenfor allerede etablerte skytefelt (Mauken og Blåtind).
- Redusere behovet for øving på rekvirert grunn til denne typen øvelser.
- Bidra til optimalt utbytte av alle relevante materiellinvesteringer.

Planmyndighetene (kommunene) har pålagt Forsvarsbygg å utarbeide reguleringsplan for manøveraksen. Kravet framgår for øvrig direkte av loven (pbl § 23). Planen omfattes av forskrift om konsekvensutredninger, jf forordet.

Formålet med **reguleringsplanen** med konsekvensutredning er å legge til rette for utbygging som dekker Forsvarets behov, og samtidig ivareta naturkvaliteter og øvrige miljøinteresser i planområdet. Gjennom konsekvensutredningen vil det bli framskaffet dokumentasjon som vil bidra til å sikre at miljøhensyn blir ivaretatt.

2 Planforutsetninger

2.1 Planområdet

Planområdet omfatter de etablerte skyte- og øvingsfeltene Blåtind i Målselv og Balsfjord kommuner og Mauken i Målselv kommune. Planområdet omfatter videre visse utvidelser og grensejusteringer av disse feltene samt sammenbindingskorridoren mellom dem. Planområdet er vist i vedlegg.

2.2 Forsvarets utbyggingsbehov og aktuelle alternativer

Planleggingen omfatter de nye anleggene som kreves for å oppnå målet, jf kap 1. Konkret dreier dette seg om å bygge nye veger/kjøretraseer.

Siden midten av 1980-tallet har det vært arbeidet for å finne en mulig sammenknytning mellom Mauken og Blåtind skyte- og øvingsfelt. Motivet, den gang som nå, var å legge til rette for manøvrering i større dybde (over lengre avstander) uten å måtte rekvirere grunn, samt å få kortere

transportavstander fra Skjold til Blåtind. Etter at en lang rekke alternativer var vurdert, fremmet Forsvarsdepartementet i St prp nr 85 (1995-1996) et konkret forslag om et sammenbindingsbelte samt begrensede utvidelser av Blåtindfeltet for å legge til rette for en kjøretrasé. Stortinget sluttet seg til dette forslaget, jf Innst S nr 145 (1996-1997). Forsvarsbygg utarbeidet på dette grunnlaget forslag til reguleringsplan for deler av den løsningen som var skissert i proposisjonen. Det var to innsigelser¹ til dette planforslaget, som derfor ble oversendt Miljøverndepartementet til godkjenning (brev av 7. juni 2001 fra Fylkesmannen i Troms).

De konkrete konfliktpunktene; Nergårdskardet (kulturminner og reindrift) og strekningen Falketind – Nergårdskardet (reindrift); inngår ikke i den korridoren som reinbeiteinteressene har akseptert og som legges til grunn for planarbeidet nå. Miljøverndepartementet har av denne grunn ikke sluttbehandlet planen fra 2000/2001.

Mauken – Blåtind-prosjektet omfatter iht St prp 85 (1995-96) sammenbinding av eksisterende skyte- og øvingsfelt Mauken og Blåtind. Dette skal skje ved å etablere en sammenbindingskorridor med gjennomsnittlig bredde på 700 m og ca 8 kilometers lengde fra E6 til eksisterende Mauken skytefelt og begrensede utvidelser av Blåtindfeltet. De nye arealene utgjør til sammen ca 18 kvadratkilometer. Det nåværende Blåtindfeltet er på ca 140 km² og Maukenfeltet på ca 41 km². I tillegg eksisterer det fra tidligere tilgrensende kontraktsområder, bl a mellom Maukenfeltet og Skjold leir som fortsatt vil bli benyttet.

I forhold til tidligere planer, tas traseen fra Heia til Fiskelausvatn ut, mens traseene rundt Gåsfjellet og fra Vesterli opp Mårffjellskardet beholdes. Løsningen langs Takvatnet er også endret, jf over.

2.3 Plansituasjon

2.3.1 Kommuneplan for Målselv og Balsfjord

Skyte- og øvingsfeltene Mauken og Blåtind med opprinnelige utvidelsesområder er avsatt til område for Forsvaret i henhold til pbl § 20-4 nr 4.

Kommunestyret i Målselv egengodkjente 29. januar 1998 arealdel av kommuneplan. De eksisterende feltarealene innenfor kommunen er i planen utlagt til ”eksisterende områder for forsvaret”. Arealene for utvidelser er utlagt til ”planlagte områder for Forsvaret”.

Den nye sammenbindingskorridoren er avsatt til LNF-område, ”landbruks-, natur- og friluftsområde”.

Kommunestyret i Balsfjord egengodkjente 13. februar 1996 arealdel av kommuneplan. De eksisterende feltarealene innefor kommunen er i planen utlagt til ”nåværende områder for Forsvaret”. Arealene for utvidelser er utlagt til ”fremtidige områder for Forsvaret”.

¹ Opprinnelig fire innsigelser, men to ble trukket under meklingen.

Figur 2-1 Utsnitt av kommuneplanens arealdel, Målselv

2.3.2 Reguleringsplaner

Reguleringsplan for manøverakse i Mauken-Blåtind ble vedtatt av kommunestyret i Målselv kommune 1. mars 2001. Planen ble oversendt Miljøverndepartementet 7. juni 2001 for sluttbehandling, grunnet innsigelser fra Områdestyret i Troms og Sametinget ved Kultur- og miljøvernavdelingen. Oversendelsen falt i tid sammen med oppfølgingen av reindriftsfaglige utredninger i 2001, og det ble derfor besluttet at stadfestelsesbehandlingen skulle avvente utfallet av denne prosessen.

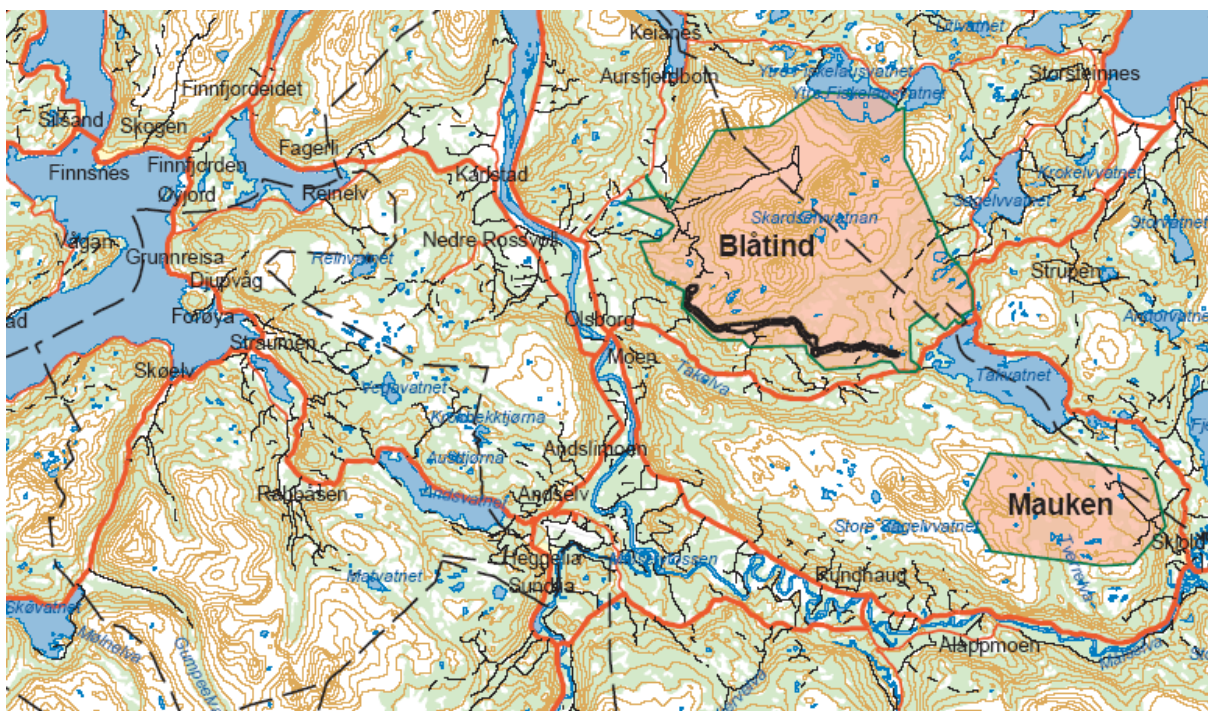
Det nye forslaget til sammenbindingskorridor fra Mauken til E6 innebærer at den opprinnelige reguleringsplanen for manøveraksen skrinlegges. Isteden skal det i samarbeid med planmyndighetene utarbeides en felles reguleringsplan; evt flere sammenhengende planer, for hele det sammenbundne skyte- og øvingsfeltet. Planprogrammet beskriver dette planarbeidet.

Reguleringsplan for Akkaseter (stadfestet av Miljøverndepartementet 14.12.2000) omfatter administrasjonsområdet samt skytebaner, kjøretraseer mm i vestre deler av Blåtindfeltet.

Reguleringsplan for trasen for manøveraksen fra Vasshaugen vest for Sollitind og østover til Skjeftvatn fremmes som egen sak. Dette er gjort for å få et planvedtak for denne strekningen i løpet av 2007, slik at traseen kan bli påbegynt i 2008. Planområdet er illustrert på fig 2-2. Planen ble vedtatt av Målselv kommune 6. september 2007.

2.3.3 Konsekvensutredning

Forsvarsbygg (tidligere Forsvarets Bygningstjeneste) har forestått utredning og saksbehandling av tiltaket fra 1989. Arbeidet er gjennomført i henhold til retningslinjer gitt i Forsvarsdepartementets og Miljøverndepartementets fellesrundskriv FD/MD 1/84 (Øvingsområder for Forsvaret. Saksbehandling/prosedyre ved nyetablering og utvidelser), som var en forløper til bestemmelsene i plan- og bygningsloven om konsekvensutredninger. Bestemmelsene i pbl fra 1991 og seinere har således ikke kommet til anvendelse siden arbeidet ble iverksatt før disse reglene trådte i kraft.

Figur 2-2 Reguleringsplan for del av manøveraksen (vist med svart)

Forhåndsmelding om prosjektet ble gitt i ”rapport 1” fra FBT i juni 1989. Prosjektet ble kunngjort i pressen, og rapporten ble sendt særskilt til ca 150 adressater, herunder de berørte grunneiere, med frist på tre måneder for å avgi interessemelding. Vegtraseen ble i den forbindelse stukket for å lette orienteringen i terrenget.

Etter meldingsfasen ble det arbeidet videre med prosjektet i flere omganger, i hovedsak omfattet arbeidet ulike alternativsvurderinger etter innspill fra berørte/interessenter, konsekvensutredninger og informasjonsarbeide. Det ble lagt vekt på en åpen dialog og et samarbeide med de berørte parter.

Deler av den nye sammenbindingskorridoren, først og fremst traseen langs Takvatnet, er ikke belyst i de tidligere utredningene, og reguleringsplanen omfattes derved at bestemmelsene om konsekvensutredning. Det er sammenbindingskorridoren som utløser krav om konsekvensutredning. Det er således bare dette elementet som skal utredes særskilt, selv om planområdet også omfatter de etablerte feltene.

2.4 Overordnete miljøhensyn

Måselvvasdraget med Takvatnet og Sagelva er vernet mot kraftutbygging og omfattes av rikspolitiske retningslinjer for vernet vassdrag. Det vil si at hele Maukenfeltet, de østre delene av Blåtindfeltet og hele sammenbindingskorridoren omfattes av retningslinjene. Retningslinjene stiller krav til arealforvaltning, avhengig av inngrepsgrad og verneverdier. I St meld nr 26 (2006-2007) *Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand* påpekes også behovet for en tydeligere politikk og bedre praksis mht forvaltning av biologisk mangfold, friluftsliv mm i vassdragslandskapet. Hensynet til de berørte vassdragene vil derfor være sentralt i planarbeidet.

Som oppfølging av Miljøplan Forsvaret er det gjennomført kartlegging av biologiske verdier i alle Forsvarets skyte- og øvingsfelt. De enkelte kartleggingsrapportene gir konkrete forvaltningsråd for å ivareta hensyn til biologisk mangfold.

3 Nærmere beskrivelse av Forsvarets behov

3.1 Anlegg

Gjennom eksisterende felter, sammenbindingskorridor og utvidelsesområdene i Blåtind skal det etableres en manøverakse (veganlegg med tilhørende muligheter til manøvrering i tilliggende terreng). Manøveraksens hovedfunksjon er å tilrettelegge for øving med mekaniserte og mobile avdelinger og enheter som opererer i tilknytning til veg, og muliggjøre realistisk samvirke mellom disse, herunder direkte overgang til skarpe operasjoner innenfor eksisterende felt. Vegen er i utgangspunktet en generell kapasitet som skal kunne benyttes av den til en hver tid gjeldende personell og materielloppsetning i Forsvaret. Vegen kan også fylle andre aktuelle funksjoner som kjøreopplæring og administrativ transport,

Linjeføring

Den linjeføring for vegen som er illustrert, er planlagt på bakgrunn av tidligere befaringer og vurderinger. Traseen er til sammen ca 27 kilometer veg, med tilknytningspunkt til E6. Ved videre detaljplassering av traseen skal det legges vekt på en miljømessig gunstig tilpasning. Hensynet til Takvatnet, reindrifta og støyutbredelse mot boliger og hytter vil være sentralt for å finne en optimal løsning innenfor den planleggingskorridoren som er vist. Veganlegg/manøverakse reguleres iht plan og bygningsloven på en måte som muliggjør lokal tilpasning av linjeføringen innenfor et belte på 200 meter.

I forbindelse med veganlegget etableres nødvendige plasser for oppstilling, snuplasser, møteplasser mv. For å få inn et ekstra øvingsmoment er Akselfjellet foreslått krysset med tunnel. I tilknytning til tunnelen er det behov for noe areal til utgruppering av kjøretøy og mannskap.

Standard

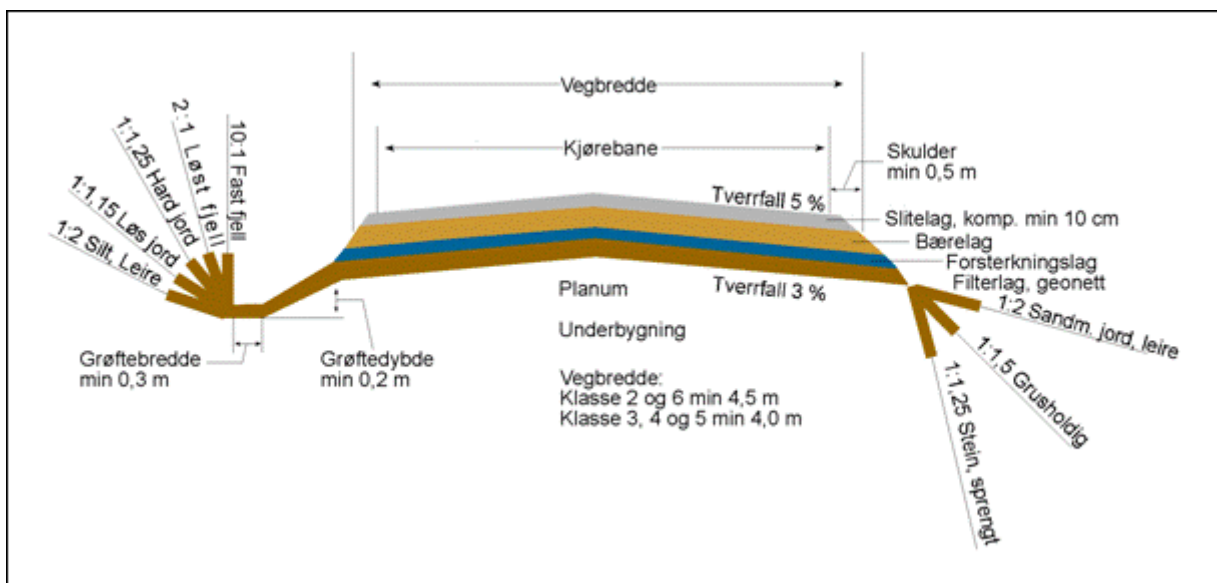
Vegens standard er fra før planlagt tilsvarende skogsbilveg klasse 2, med bæreevne tilstrekkelig til å tåle tunge stridsvogner. Skogsbilvei klasse 2 er en helårs bilveg med høy standard, og skal kunne trafikkeres med lass hele året.

For bruker gjelder følgende krav til funksjonalitet:

- Dimensjonerende aksellast: 10/16 tonn
- Kjøretøyvekt: 70 tonn
- Veibredde: Tilstrekkelig til å ivareta drifts- og sikkerhetshensyn. Som dimensjonerende utgangspunkt gjelder veibredde 5,5 meter, inkludert 0,5 meters skulder på hver side, med nødvendige utvidelser i kurver og på strekninger med større stigning og/eller sterkt hellende terreng.
- Maksimal stigning: Skal normalt ikke overstige 8 %, men stigning inntil 10 % kan etter nærmere vurdering tillates over kortere strekninger.

- Kurvatur: Minste tillatte radius for horisontalkurver er normalt 20 meter, målt i senterlinjen. Minste tillatte radius for vertikalkurven er normalt 200 meter.
- Tverrfall: Avvik fra vegnormalen vurderes i forhold til kjøresikkerhet. Eksempelvis ensidig tverrfall vekk fra farlige områder.
- Møteplasser: Møteplasser plasseres slik at det normalt er fri sikt mellom møteplassene, og skal ha samme bæreevne som veg.
- Oppstillingsplasser/omlastingsplasser: Det etableres en evt flere plasser for oppstilling/omlastning i forbindelse med tilknytning ved E6.
- Avkjøring til terreng: Det skal etableres avkjørsler fra manøverakse til terreng, i snitt en avkjøring pr 500 m.
- Kryssing av E6: Kryssing av E6 skal skje ved bygging av bro. Samme krav til stigning ved av-/påkjøring som for vegtraseen.
- Tilgjengelighet: Manøverakse og sammenbindingskorridor skal kunne nyttes av bruker hele året, med de forbehold og restriksjoner som følger av etablerte flerbruksordninger, etablerte rettigheter, samt offentlige pålegg og/eller bestemmelser.
- Vinterdrift: Veggen skal kunne holdes åpen om vinteren.

Foruten anleggning av manøveraksen omfatter Mauken – Blåtind-prosjektet ingen andre anleggstiltak i sammenbindingskorridoren eller utvidelsesområdene.

Figur 3-1 Normalprofil for veg

Tunnel

For å begrense ulemper for omgivelsene, spesielt for å sikre en strekning uten vegbarriere, er det foreslått en tunnelstrekning under Aksselfjellet. Tunnelen vil samtidig kunne bli et viktig øvingselement under manøvrering. Det vil være behov for noe opparbeidet areal ved tunnelportalene, til f eks omlastning, redning mm. Utforming av tunnelportal, krav til tverrsnitt osv er foreløpig ikke avklart.

3.2 Bruk og virksomhet

Skarpskyting

Det skal ikke drives skarpskyting i sammenbindingskorridoren eller utvidelsesområdene i Blåtind. Skarpskyting vil bli gjennomført innenfor eksisterende skytefeltgrenser etter de til enhver tid gjeldende øvingsinstrukser og andre krav fastsatt av offentlige myndigheter og/eller Forsvarsbygg som forvalter av skytefeltet.

Manøver

Sammenbindingskorridoren og utvidelsesområdene i Blåtind skal sammen med eksisterende felt benyttes av Forsvaret til felttjenesteøvelser og manøver i ulike styrkeforband, herunder bruk av løssammisjon. Området vil nyttes til taktiske øvinger med fremrykning og tilbaketrekning, utgruppering i terreng, posisjonering på høydedrag, skjul og dekning mv.

Felttjenesteøvelser og manøver skal gjennomføres i tråd med de til enhver tid gjeldende øvingsinstrukser, miljøbestemmelser, flerbruksbestemmelser og andre krav fastsatt av offentlige myndigheter og/eller Forsvarsbygg som forvalter av skytefeltet.

For nærmere beskrivelse av manøverkonsept, materiell og personelloppsetning vises det til kravdokument for fleksibel manøverbataljon, jf helhetsplanen (HHP) for skyte- og øvingsfelter i Norge og øvingsplaner for Hærens styrker (HSTY).

Bruksomfang og øvingsmønster

Bruksomfang og øvingsmønster vil variere fra år til år og over tid, og vil måtte ta hensyn til de til enhver tid gjeldende rammebetingelser og flerbruksordninger. Som øvre ramme for årlig bruksomfang gjelder:

- Inntil 50 øvelser a 2-3 døgn opp til kompaninivå
- Inntil 6 bataljons-/bataljonsgruppeøvelser a 4 døgn
- Inntil 3 øvelser i brigade- eller divisjonsforband a 6 døgn
- Innenfor denne rammen vil angitt større øvelse kunne erstattes av to eller flere mindre øvelser
- I tillegg inntil 1 alliert vinterøvelse

Transport

Forsvarets transporter mellom Skjold/Mauken og Blåtind skjer i dag først og fremst på rv 87 og rv 854, dvs via Olsborg. Noe transport skjer også på rv 857, på østsida av Takvatnet. Omfanget av transport på offentlig vegnett vil bli dokumentert i reguleringsplanen. En ny sammenbindingstrasé vil dekke opp mesteparten av dette transportbehovet, slik at det sivile vegnettet ikke vil bli belastet.

Behov for ytterligere dokumentasjon er omtalt i kap 4.8.

3.3 Sikkerhet

For brukerkrav til sikkerhet ved bruk av skytefeltet vises til Forsvaret bestemmelser i ”UD 2-1 Sikkerhetsbestemmelser for Hæren”. Yttergrensene for arealutvidelser og sammenbindingskorridor skal merkes ihht kravspesifikasjon fra Forsvarsbygg.

3.4 Flerbruksplan

Forsvarsbygg tar sikte på å utarbeide en samlet flerbruksplan for Mauken – Blåtind skyte- og øvingsfelt. Innholdet i og opplegget for dette vil bli tatt opp med berørte parter som egen sak.

3.5 Erverv av grunn og rettigheter

Reguleringsplanen vil gi grunnlag for Forsvarets erverv av nødvendige rettigheter til å opparbeide og bruke manøveraksen. Forsvaret ønsker så langt mulig å inngå minnelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere.

3.6 0-situasjonen for Forsvaret

Forsvarets behov og begrunnelser for å utvikle skyte- og øvingsfeltene framgår av ovenstående. Dersom Forsvaret ikke får etablere sammenbindingskorridoren, oppnås heller ikke optimal nytte av de to etablerte feltene. Konkret betyr dette at en ikke får dekket behovet for manøverfunksjoner over lengre avstander. Andre felt, som for en stor del allerede er fullt utnyttet, vil bli ytterligere belastet, eller Forsvaret vil i større grad måtte fortsette å rekvirere grunn. En nærmere redegjørelse for dette vil bli gitt i planbeskrivelsen og tilhørende konsekvensutredning.

4 Viktige hensyn, problemstillinger og utredningsbehov i planarbeidet

4.1 Generelt om utredningsbehov og premisser for planleggingen

Selv om planområdet i utgangspunktet omfatter begge de etablerte skyte- og øvingsfeltene, er det endringene og ny utbygging som har utløst behovet for plan. Utredningsoppgavene er derfor begrenset til det som er nødvendig for

- 1) å finne gode løsninger for nye manøvertraseer, og
- 2) å kunne gi dekkende beskrivelser av konsekvenser av utbyggingstiltakene.

Dokumentasjon om viktige interesser/hensyn skal i nødvendig utstrekning kartfestes.

Konsekvenser av kryss med/bru over E6, herunder alternative løsninger, skal vurderes særskilt.

Konsekvenser i anleggsperioden skal vurderes særskilt.

Dokumentasjonen om særlige verne- og brukerinteresser vil bli lagt til grunn for og i nødvendig utstrekning innarbeidet i reguleringsplanen.

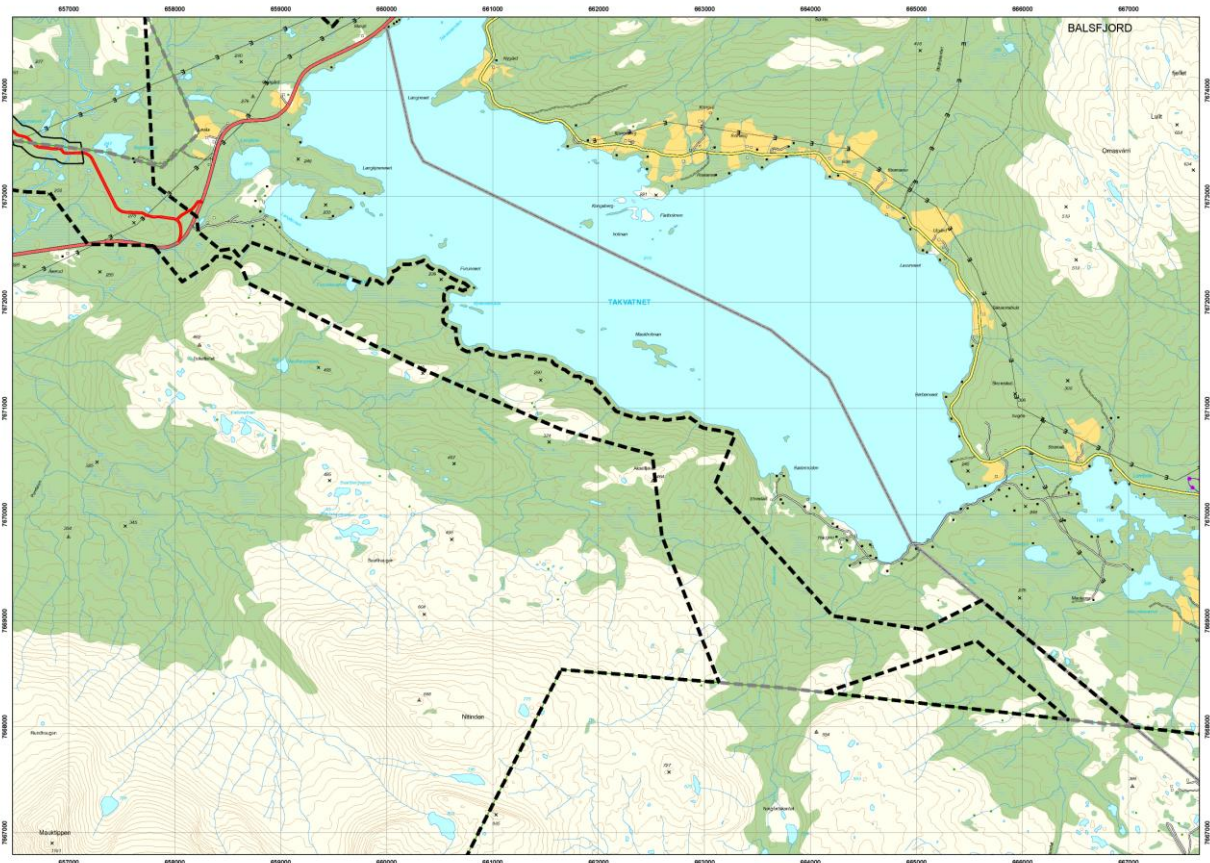
4.2 Alternativer

For omtale av tidligere vurderte alternativer vises det til kap 2.2. Forsvarsbyggs oppdrag fra Forsvarsdepartementet etter nye forutsetninger for å unngå konflikter med reindriftsinteressene,

omfatter planlegging og utbygging innenfor en korridor med bredde som varierer fra 400 m til om lag 1 km. Det er illustrert en mulig kjøretrasé i denne korridoren, men flere løsninger er mulige.

Etter at ønskene om å få vurdert alternative korridorer kom fram, jf sammendrag av uttalelser i vedlegg 2, er det gjennomført en prosess med reindriftsforvaltningen og rettighetshavere. De bekrefter at konfliktpotensialet mellom reindriftsinteressene og Forsvarets planlagte bruk er vesentlig større i de høyereliggende områdene enn i områdene nærmere Takvatn. Det vil si at i avtalen av 2006 om rettigheter er en forutsetningen for planarbeidet. I lys av de andre uttalelsene er det likevel viktig å gjennomføre en grundig prosess med alle berørte parter for å se konkret på muligheter for tilpasninger av veggen og utstrekning av/restriksjoner på arealer til øving/manøvrering utenfor kjøretraséen.

Planarbeidet skal etter dette bidra til å finne en løsning som er balansert, ut fra berørte interessers behov, i utgangspunktet innenfor den bruttokorridoren mellom E6 og Mauken skytefelt som vist på kartutsnittet under.

Figur 4-1 Utredningsområdet – fra E6 til Mauken

0-alternativet (sammenlikningsgrunnlaget) i konsekvensvurderingene er i prinsippet dagens situasjon, framskrevet med ”påregnelig utvikling”, herunder evt kjente planer gjennomført. For hvert enkelt tema skal det gis en beskrivelse av dette sammenlikningsgrunnlaget. Konsekvenser for Forsvaret av 0-alternativet omtales for seg (ref kap 3.6).

4.3 Reindrift

Planområdet ligger i Mauken reinbeitedistrikt, delområdene Blåtind og Mauken. Hele området er viktig vinterbeite. Innenfor planområdet er det også drivingsleier, trekkleier, oppsamlingsområder og reinbeiteanlegg. Kjent informasjon er sammenstilt på kart (vedlagt).

Dokumentasjon om reindrifta og mulige konsekvenser av skyte- og øvingsfeltet er omhandlet i ulike rapporter fra 1990 til 2002. Dette materialet vurderes å være dekkende for de etablerte områdene og for utvidelsen av Blåtindfeltet.

Det er behov for ytterligere dokumentasjon om reindriftsarealene innenfor sammenbindingskorridoren. Konsekvenser for reindrifta og mulige tilpasninger for å begrense ulempene (avbøtende tiltak) skal beskrives.

4.4 Landbruk

Området for sammenbindingskorridoren er primært utmarksbeite. Dokumentasjon av brukerinteressene og vurdering av konfliktpotensialet skal omfatte følgende forhold:

- Antall driftsenheter med årsverk som berøres, fordelt på produksjonsformer som husdyr, planteproduksjon og skogbruk.
- Arealgrunnlag i antall dekar fordelt på bonitet for skogsmark, fulldyrka eller overflatedyrka mark. Arealenes verdi som beitemark må også framstilles, f eks ved angivelse av forenheter
- Landbrukets infrastruktur med skogsveger, grøfter, utmarksgjerder, samleanlegg for sau mv.
- Klassifisering av landbrukets kulturlandskap med angivelse av eventuelle freda eller verneverdige bygninger eller kulturminner
- Viktige miljøinvesteringer som leplantinger i forhold til oppdyrking og gårdbebyggelse
- Nye landbruksbaserte næringer som er etablert i området

4.5 Biologisk mangfold

Forsvarbygg har gjennomført en kartlegging av biologisk mangfold i Mauken og Blåtind skyte- og øvingsfelt. Kartleggingen inngår i et landsdekkende opplegg som er ledd i oppfølgingen av Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold. Dokumentasjonen er utført av NINA som BM-rapport nr 21-2002, datert 10.12.03. Det er kartlagt viktige naturtyper og prioriterte viltområder. På dette grunnlaget er det utarbeidet et statuskart for biologisk mangfold, med sammenveide verdier. Av i alt 11 områder er 7 områder, alle i Blåtind, svært viktige, mens 3 områder er karakterisert som viktige. Det er gitt forvaltningsråd for de 11 områdene.

Registreringene er vist på kart (vedlegg).

I perioden 1989-99 ble det utført flere utredninger om biologisk mangfold, men disse vurderes å være mindre relevante.

Kvartærgeologiske verneverdier er dokumentert i rapport fra Universitetet i Tromsø, Institutt for museumsvirksomhet (TROMURA, Naturvitenskap nr 49 av Møller, Fjalstad, Haugane, Johansen og Larsen, 1986).

Den nyeste kartleggingen omfatter utvidelsen av Blåtind mot sør, men ikke den nye korridoren for sammenbindingstraseen. Det må utføres naturtype- og viltkartlegging i dette området, etter samme

opplegg/metode som for resten av området. Det er også behov for en sammenfatning av fiskeverdier og –interesser i Takvatnet. Vedr mulig påvirkning av Takvatnet vises det til kap 4.8.

Dokumenterte verdifulle områder vil bli tatt hensyn til og så langt mulig innarbeidet i reguleringsplanen.

Nytt vegnett vil endre inngrepsituasjonen. På nasjonalt plan brukes oversikten over inngrepsfrie områder (INON) som er indikator på utviklingen. Det vil bli gjort en egen analyse av endringer mht omfanget av arealer som går fra én grad av urørthet til en annen (fra villmarkspreget område til inngrepsfri sone 1 osv). Analysen brukes til å vurdere konsekvenser for fauna og friluftsliv.

4.6 Kulturminner og kulturmiljø

Det foreligger følgende dokumentasjon om kulturminner og kulturmiljø i området:

- Fylkeskulturkontoret i Troms: Kulturminneregistrering Mauken - Blåtind, 1989 (KU nr 15).
- Peder Birkely: Registreringsrapport samiske kulturminner, Forsvarets skyte- og øvingsfelt Mauken - Blåtind. Samisk kulturminnevern - Samisk etnografisk avdeling, Tromsø Museum, Universitetet, Tromsø 1991 (KU nr 16).
- Undersøkelser av samiske kulturminner i forbindelse med Forsvarets prosjekt for sammenbinding av Mauken og Blåtind skytefelt i Indre Troms. Prosjektbeskrivelse. Brev fra Samisk Kulturminneråd til FBTN 26. april 1999.
- Marianne Skandfer: Registreringsrapport Mauken - Blåtind øvings- og skytefelt. Samisk Kulturminneråd 1998.
- Ingrid Sommerseth: Registreringsrapport 1999 Mauken - Blåtind øvings- og skytefelt. Samisk Kulturminneråd 1999.
- [Inger Marie Holm-Olsen, Sven Erik Grydeland, Hans Tømmervik: Samiske kulturminner og kulturlandskap i Mauken - Blåtind øvings- og skytefelt. Utvikling av en GIS- og fjernmålingsbasert metode. Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), Tromsø 1999. Oppdragsmelding 082.]

Kjente registreringer er vist på vedlagte kart.

Kartleggingen innenfor de opprinnelige grensene vurderes å være tilstrekkelig. Det er behov for ny kartlegging av samiske kulturminner i sammenbindingskorridoren. Følgende dokumentasjon legges til grunn:

- Omfanget av undersøkelser estimeres på bakgrunn av arkivundersøkelser; nærmere detaljering av undersøkelsesmetode.
- Synfaring av terrenget, evt også fra lufta.
- Konsekvensvurdering, herunder avklaring av behovet for å søke enkeltobjekter fritatt fra fredning. Konsekvensvurderingen gjøres i hht kriterier angitt i Statens vegvesens håndbok 140.
- Vurdering av evt avbøtende tiltak og forholdsregler for å begrense negative konsekvenser for kulturminner.

Utredningene gjennomføres i nært samarbeid med berørte myndigheter.

4.7 Friluftsliv og hytter

Deler av Mauken – Blåtind brukes av allmennheten. Det er skiløype langs Blåtind på nordsida av E6. Løypa berøres ikke av utvidelsen. Langs Takvatnet, særlig på østsida, er det flere hytter. Den nye sammenbindingskorridoren berører 2 hytter, hvorav en allerede er innløst.

Det er gjennomført et informasjonsmøte med hytteeierne på Takvatn. Forsvarsbygg informerte om status på prosjektet og planen videre.

Den opprinnelige konsekvensutredningen (1990) omfatter en egen temarapport om friluftsliv. Denne, og etterfølgende dokumentasjon fra kommunene og Statskog, vil bli lagt til grunn for planarbeidet og konsekvensutredningen.

Planbeskrivelsen skal gi en nærmere omtale av friluftsb Bruken av området, både i fm utfart og fra hytteområdene. Konsekvensene beskrives i lys av planlagte veger oa tiltak og aktivitet, herunder støy.

4.8 Landskap

Det er ikke gjennomført noen landskapsanalyse for planområdet. Alle de nye tiltakene, dvs vegen sørover fra Mår fjellskardet, vegen sør for Blåtind, kryssingen av E6, vegen langs Takvatnet og tunnelportalene, kan medføre landskapsmessige konsekvenser. Konsekvensene vil bli belyst med synlighetsanalyser, visualiseringer (fotomontasje el l) og typiske snitt. Det skal legges vekt på å dokumentere utsatte/eksponerte punkter eller strekninger. Krav til utforming, spesielt på særlige synlige strekninger, foreslås gitt i reguleringsbestemmelser eller som juridisk bindende illustrasjoner.

4.9 Støy og utslipp til vann og grunn

Mauken – Blåtind skyte- og øvingsfelt drives i dag, i likhet med de fleste skyte- og øvingsfeltene, uten utslippstillatelse etter forurensningsloven. Søknad om slik tillatelse er under forberedelse. Problemstillingen støy og utslipp til vann for hele feltet (begge feltene) foreslås derfor ikke tatt med i reguleringsplanen. Kun konkrete endringer som følge av nye veger/traseer vil bli belyst. Dette dreier seg om støy fra kjøretøy på offentlig vegnett og på de nye vegene/kjøretraseene, samt mulig avrenning og erosjon fra nye anlegg.

Det er behov for å dokumentere og vurdere følgende forhold:

- Støyberegning for sammenbindingskorridoren, med sikte på å dokumentere maksimalt og ekvivalent støynivå ved berørte boliger og hytter. Beregningsresultatene sammenholdes med retningslinjene for støy i arealplanleggingen; T-1442.
- Kartlegging av dagens bruk i plan- og influensområdet ift vannmiljø, samt status for vannkvalitet; gjelder spesielt Takvatnet i egenskap av viktig fiskevann og reservekilde for drikkevann.
- Verdivurdering av området
- Konsekvenser av tiltaket i drift- og anleggsfase
 - Anleggsfase: Avrenning ifm sprenging og masseforflytninger
 - Driftsfase: Avrenning ifm transport av utstyr mm

- Avbøtende tiltak

4.10 Vegnett og transportsystem

Forsvaret bruker i dag det offentlige vegnettet til transport til og fra skyte- og øvingsfeltene. Tyngre kjøretøy transporteres på henger. Omfanget av transport, herunder trafikk tall som viser bruken/aktiviteten til og fra skytefeltet og hva dette vil generere av trafikk og svingbevegelser på E6, vil bli belyst i reguleringsplanen.

Når det gjelder tiltak i og ved E6, har Forsvaret behov for både omlastningsplass og sikker kryssing, dvs planskilt. I samarbeid med Statens vegvesen vil det som del av planarbeidet bli vurdert alternative løsninger, med sikte på å utvikle tilfredsstillende og omforente løsninger på dette. Ved valg av andre kryssløsninger enn det som er tenkt hittil, kan det bli aktuelt at reguleringsplanområdet ved E6 må utvides.

Reguleringsplan for kryssing av E6 og avkjøring/påkjøring vil bli detaljert.

4.11 Samfunnssikkerhet

De nye tiltakene kan medføre endret ulykkesrisiko, enten pga forhold i planområdet eller pga den planlagte bruken av området. Det skal derfor utarbeides en ROS-analyse for å avdekke mulige uønskete hendelser og for å vurdere tiltak for å redusere risikonivået eller begrense skadeomfanget. Transport av farlig gods, og mulige uønskete hendelser i forbindelse med dette, skal inngå i ROS-analysen.

4.12 Energibruk

De nye tiltakene vil medføre noe forbruk av elektrisk kraft til drift av tunnel, belysning av kryss ved E6 etc. Når det gjelder energi til transport, vises det til kap 4.9.

Det er ikke behov for ytterligere utredning av temaet, men reguleringsplanen vil inneholde en omtale av elektriske installasjoner.

4.13 Kommunal økonomi og sysselsetting

Forsvarets virksomhet i Indre Troms ser ut til å være sikret, i det minste på dagens nivå og sannsynligvis med utvidet omfang. Det konkrete prosjektet med å utvikle Mauken – Blåtind er et viktig element for å gi Forsvaret gode rammebetingelser for fortsatt utvikling. Hvor mye dette betyr isolert, i forhold til annen satsing i regionen, er vanskelig å anslå. Det kan derfor være svært vanskelig, i alle fall usikkert, å estimere økonomiske og sysselsettingsmessige virkninger av tiltak i Mauken-Blåtind, uavhengig av Forsvarets øvrige virksomhet og investeringer i indre Troms.

Med utgangspunkt i investeringsbehov, kan direkte og indirekte økonomiske virkninger beregnes. Videre ringvirkninger som følge av Forsvarets planlagte aktivitet kan også beregnes med utgangspunkt i et gitt aktivitetsnivå. Følgende momenter/spørsmål vil bli belyst:

- Midlertidig økt økonomisk aktivitet, økte antall sysselsatte i regionen osv som følge av tiltaket (anleggsvirksomhet i området).
- Vil gjennomføringen av tiltaket sikre større aktivitet i Forsvarets virksomhet i området sammenlignet med en situasjon uten tiltaket? Det vil i så fall kunne føre til varig økt

økonomisk aktivitet som kan ha betydning for antall arbeidsplasser og dermed antall innbyggere i kommunen. Den økte aktiviteten kan både være direkte som antall ansatte i Forsvaret, eller at Forsvaret gjennomfører flere øvelser og dermed har økt kjøp av varer og tjenester fra næringslivet i regionen.

- Vil den forbedrede transportkorridoren innebære en kostnadmessig besparelse uten at det fører til økt virksomhet i Forsvaret? I så fall vil det kunne bety en nedgang i kjøp av varer og tjenester og dermed en reduksjon av antall arbeidsplasser.
- Vil tiltaket kunne påvirke muligheter for reiselivsutvikling i området?

Sammenlikningsgrunnlaget for vurderingene vil være 1) foreliggende dokumentasjon om (kommunal)økonomiske virkninger av Forsvarets virksomhet i dag, og 2) anslag for evt reduserte ringvirkninger som følge av redusert aktivitetsnivå dersom sammenbindingskorridoren ikke blir etablert.

5 Planprosess

5.1 Organisering

Forsvarsbygg som forslagsstiller og tiltakshaver har organisert ei plangruppe med Målselv og Balsfjord kommuner og militær bruker. Berørte myndigheter vil bli trukket inn i nødvendig utstrekning.

5.2 Framdrift

Planarbeidet og gjennomføring av planen er forutsatt å følge denne framdriften:

- Høring og offentlig ettersyn av planprogrammet (inkl åpent møte, dialog med myndigheter osv) mai – juni 2007.
- Nærmere konkretisering av aktuelle alternativ
- Forsvarsdepartementets vedtak planprogrammet: Mai 2008.
- Kontrahere og gjennomføre utredninger: Februar – september 2007
- Utforme planforslag med konsekvensutredning: 1. halvår 2008
- Planforslag (reguleringsplan med KU): Behandles av planutvalgene i Målselv og Balsfjord kommuner august 2008.
- Offentlig ettersyn høsten 2008.
- Gjennomgang av innkomne merknader og deretter overlevering av sammenstilling av merknader til kommunene (planforslaget) og Forsvarsdepartementet (vurderinger av foreliggende dokumentasjon).
- Forsvarsdepartementet avklarer oppfylt utredningsplikt før planvedtak.
- Planvedtak: I løpet av 2. halvår 2008

5.3 Medvirkning

Under behandlingen av planprogrammet er det forutsatt åpent møte for å orientere om planarbeidet, utredningsoppgaver mm. Informasjonsinnhenting i forbindelse med dokumentasjonen (konsekvensutredningen) vil i nødvendig grad skje fra berørte parter. Under høring og offentlig ettersyn av planen vil det bli avholdt åpent møte (evt flere). Nyhetsbrev vil sendes ut jevnlig til grunneiere og andre berørte/interessenter.

Organisasjoner i området er invitert til å delta i en kontaktgruppe med Forsvarsbygg. Formålet er å ha et forum for informasjon og for diskusjon om aktuelle problemstillinger.

5.4 Plandokumenter

Planforslaget vil omfatte følgende dokumenter:

- Planbeskrivelse med konsekvensutredning
- Ett evt flere plankart. Inndeling av planområdet i flere deler kan være aktuelt for å forebygge forsinkelser, dvs at avklarte deler kan vedtas mens det pågår konfliktavklaring av omstridte deler.
- Reguleringsbestemmelser.
- Illustrasjonsplan som viser bru ved E6 og veg-/kjøretraseer.
- Temarapporter og evt tilleggsutredninger

6 Vedlegg

1. Sammenstilling av uttalelser til varsel om oppstart
2. Sammenstilling av uttalelser til forslaget til planprogram av mai 2007
3. Fastsetting av planprogram - Forsvarsdepartementets brev av 20.05.08
4. Avgrensning av planområdet

Vedlegg 1:

Innkommne uttalelser i forbindelse med varsel om oppstart av planarbeid

Uttalelser i forbindelse med varsel om oppstart av planarbeid er her sammenstilt. Det var pr 19.03.07 kommet inn i alt 20 uttalelser:

Uttalelse fra	Datert	Avsenders ref.	Forsvarsbygg dok.nr.	
Sametinget	05.02.07	06/4441 - 6	49	
Statens vegvesen	1	11.01.07	2006/111252-002	15
	2 (oppfølgende innspill)	19.03.07	2006/111252-004	-
Troms fylkeskommune, Kulturetaten	22.02.07	04/380-4	34	
Fylkesmannen i Troms	Landbruksavdelingen	10.01.07	2007/384 – 3	11
	Miljøvernnavdelingen	22.02.07	2007/384	53
UiT / Tromsø Museum	15.01.07	200700038-2/SKW/922	20	
Eiere og rettighetshavere i Målselv v/ advokat Ole Swang	15.01.07	OS98003/OS/ao	19	
Grunneiere m eiendom innenfor M/B skytefelt med Akkaseter v/ advokat Ola Brekken	26.01.07	-	36	
Takvatn grunneierlag v/ advokat Ola Brekken	05.03.07	-	(Brev til Målselv kommune)	
Tillitmannsgruppa for Mauken og Blåtind v/ leder Jens-Olav Løvtind	16.12.06	-	5	
Målselv Sankelag	12.01.07	-	14	
Arne-Tinus Aune Austad	18.12.06	-	-	
Jim Arne og Ole Petter Bjørklund	12.01.07	-	22	
Arne Eidsmo	14.01.07	-	13	
Åse Grimstad	04.01.07	-	21	
Odd-Erik Hagen-Olsen	11.01.07	-	17	
Børge Johannesen	28.01.07	-	-	
Edmund P. Nilssen	14.01.07	-	12	
Inger Rønhaug	29.12.06	-	8	
Hjørdis Solberg	14.01.07	-	24	

Sametinget

- Viser til forskrift om konsekvensutredninger.
- Krever at planprogrammet må inneholde:
 - beskrivelse av tiltaket med alternative løsninger
 - beskrivelse av 0-alternativet som referanse
 - avgrensning av planområdet evt planområdene
 - avgrensning av influensområde
 - beskrivelse av metode og gjennomføring av utredningen
- For temaet samiske kulturmiljø og kulturminner må planprogrammet inneholde:
 - beskrivelse og vurdering av verdiene av samiske kulturminner og kulturmiljø. Kulturminnene og kulturmiljøene beskrives hver for seg ihht Riksantikvarens veileder
 - konsekvensene av valgte planløsninger beskrives og vurderes for hvert enkelt samisk kulturmiljø og kulturminne
 - beskrivelse av avbøtende tiltak og miljøoppfølginger

- Krever at alle samiske interesser utredes også i temaene reindrift, landskap og samisk natur- og kulturgrunnlag. Planprogrammet må beskrive innhold og metode for disse fagtemaene og må sees i sammenheng med temaet samiske kulturmiljø og kulturminner.
- Stiller krav om at forslagsstiller benytter seg av fagkonsulent/firma med bred kompetanse om samisk kultur generelt og om samiske kulturmiljø og kulturminner spesielt. Må framgå av planprogrammet.
- Viser til KU - forskriftens § 1 fjerde ledd 2. pkt om utredningskrav etter annet lovverk
- Mener at undersøkelsesplikten må samordnes med Kulturetaten, Troms Fylkeskommune. Undersøkelsesplikten kan bare oppfylles gjennom grundige undersøkelser, da tidligere befaringer viser stort potensial for hittil ukjente samiske kulturminner.
- Undersøkelsene må gjennomføres i to faser:
 - Fase I: litteraturstudier og befaringer
 - Fase II: prøvestikkinger og flateavdekkinger på bakgrunn av resultater i Fase I.
 - Har laget budsjett for Fase I. tiltakshaver bærer utgiftene i forbindelse med undersøkelsesplikten, jf KU – forskriften og lov om kulturminner
- Det må framgå av planprogrammet at undersøkelsesplikten skal oppfylles parallelt med konsekvensutredningen, dvs feltsesongen 2007.

Statens vegvesen (SVV)

1

- Ønsker at trafikale forhold ved kryssing av E6 blir utredet på nytt. Dette bes gjennomført da Statens vegvesen vurderer og ser muligheten for valg av andre kryssløsninger. Ved valg av andre kryssløsninger kan det bli aktuelt at reguleringsplanområdet ved E6 må utvides. Ønsker en nærmere diskusjon om valg av alternative trafikkløsninger.
- Ønsker å bli presentert trafikktall som viser bruken/aktiviteten til og fra skytefeltet og hva dette vil generere av trafikk og svingbevegelser på E6.

2 (oppfølgende innspill)

- Krever at det bygges planskilte kryss for tilknytning til skytefeltene fra E6. Prinsippskisse er forevist Forsvarsbygg.
- Vil stille krav om at sammenbinding for internveg mellom Mauken og Blåtind kun kan skje med bygging av bru over E6. Opprettholder tidligere forslag til valg av prinsippskisse for utforming av bru. Stiller krav om at høyden på brua ikke må være lavere enn 5,7 m og at ingen brufundamenter må plasseres nærmere oppmerket kantlinje på E6 enn 7 m. Framtidige bruinspeksjoner bør gjennomføres av SVV og det må innarbeides rutiner på hvordan evt pålegg må følges opp.
- Vil kreve at det utarbeides og godkjennes skilt- og belyningsplan for prosjektet.
- Vil kreve at det utarbeides en ”opparbeidelsesavtale” som beskriver hvordan på og ved E6 skal gjennomføres, kontrolleres og godkjennes av SVV.
- Forutsetter at alt arbeid med planlegging og bygging av vegkryss og bruløsninger blir gjennomført ihht SVVs håndbøker.
- Vil underveis i prosessen bli orientert om framdrift. Alle planer for kryss og bruløsninger skal bli forelagt og godkjent av SVV.

Troms fylkeskommune, Kulturetaten

- Viser til Lov om kulturminner av 1978 § 3 og § 9 om undersøkelsesplikt. Ved planlegging av offentlige og større private tiltak plikter den ansvarlige leder eller det ansvarlige forvaltningsorgan å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk freda kulturminner.
- Anbefaler og forutsetter at Forsvarsbygg ønsker å avklare om / på hvilken måte det planlagte tiltaket vil være i konflikt med bestemmelsene i kulturminneloven før planen blir lagt ut til offentlig ettersyn.

- Ser det som hensiktsmessig å organisere undersøkelsene som et prosjekt med prosjektleder finansiert av Forsvarsbygg. Følgene trinn anbefales i undersøkelsene:
 - estimering av omfanget av undersøkelsene på bakgrunn av arkivundersøkelser, synfaring av terrenget, evt. også fra lufta
 - detaljert planlegging, særlig av arealbruk
 - valg av metode
 - vurdering av hvordan tiltaket vil virke inn på kulturminner
- Påpeker at feltsongen er kort og at det må ansettes eksterne feltarbeidere. Det er derfor viktig at Forsvarsbygg gir hurtig tilbakemelding på uttalelsen og planlegger oppfølging i forhold til dette.

Fylkesmannen i Troms, Landbruksavdelingen

- Avgir generelle landbruksfaglige innspill til arbeidet med planprogram med bla. veileder M-0692 fra Landbruks- og matdepartementet lagt til grunn.
- Krever at følgene forhold må kartlegges og framstilles på kart og i tabell:
 - antall driftsenheter med årsverk som berøres, fordelt på produksjonsformer som husdyr, planteproduksjon og skogbruk
 - arealgrunnlag i antall dekar fordelt på bonitet for skogsmark, fulldyrka eller overflatedyrka mark. Arealenes verdi som beitemark må også framstilles, f. eks. ved angivelse av forenheter
 - landbrukets infrastruktur med skogsveger, grøfter, utmarksgjerder, samleanlegg for sau m.v.
 - klassifisering av landbrukets kulturlandskap med angivelse av eventuelle freda eller verneverdige bygninger eller kulturminner
 - viktige miljøinvesteringer som leplantinger i forhold til oppdyrking og gårdbebyggelse
 - nye landbruksbaserte næringer som er etablert i området
- Ønsker beskrivelse av følgende virkninger framstilt på kart og i tabell:
 - arealtap som følge av arealbeslag og båndlegging, samt areal som får slik arrondering at det går ut av drift
 - begrensninger i muligheter for å drive dyrka areal eller skog med planting, skogkultur, grøfting og nydyrking
 - endret atkomst til eiendommens ressurser som fører til lettere eller tyngre forhold for å drive den dyrka jorden eller skogen
 - avbøtende tiltak med angivelse av kostnad, finansiering, ansvarlige for utførelsen og tidspunkt for gjennomføringen
- Krever at betydningen av virkninger og konsekvenser for landbruket må sammenstilles og veies på linje med virkninger innenfor andre tema. Metoden for sammenstillingen må angis. Utredningen må vise i hvilken grad virkningen vil gi seg utslag i driftsmessige konsekvenser i form av lettere eller tyngre drift og eventuelt endret produksjonsvolum i planområdet.
- Anbefaler ulike kilder til bruk i det videre arbeidet: digitalt markslagskart, digitalt eiendomskart, landbruksregisteret, landbruksplaner, tiltaksplaner for skogbruk og oversikt over landbruksdrift på enkelt eiendommer og grendelag i de berørte kommunene og skogbruksplaner for enkelte eiendommer ved Troms skogselskap.
- Landbruksavdelingen ønsker en løpende dialog og stiller gjerne opp på drøftingsmøte før KU sendes på formell høring. Når utredningen foreligger vil Landbruksavdelingen legge saken fram for Fylkeslandbruksstyret i Troms.

Fylkesmannen i Troms, Miljøvern avdelingen

- Mener den foreslåtte reguleringsplanen for Mauken – Blåtind må omfattes av vedlegg 1 (pkt. 34), evt. § 4 (pkt. a, b, c og g) i forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven av 1. april 2005.

- Ønsker at Forsvarsbygg i samarbeid med Målselv kommune framlegger et detaljert forslag til planprogram som beskriver hva som må konsekvensutredes innenfor bl.a. biologisk mangfold, verna vassdrag, landskap, friluftsliv og støy. Miljøvernavdelingen vil kunne vurdere å supplere planprogrammet i høringsfasen.
- Viser til T-1442 *Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen* og foreslår hva planprogrammet må ta hensyn til vedr. støy ved eksisterende bebyggelse og i friluftsområder:
 - modellering av støyende aktiviteter i sammenbindingskorridoren slik at støynivå kan beregnes
 - vurdering av hvordan støykildene virker sammen
 - dersom grenseverdier for støy vil overskrides skal avbøtende tiltak beskrives
- I reguleringsplanen bør støygrensene tas inn slik at de blir juridisk bindende. Avbøtende tiltak må likeledes vises i plankart og beskrives i reguleringsbestemmelsene
- Viser til forskrift T-1281 og hvilke forventninger Samfunnssikkerhet- og beredskapsstaben og foreslår hva konsekvensutredningen må beskrive vedr. samfunnssikkerhet og beredskap:
 - konsekvenser for ulykkesrisiko og tiltak for å redusere / forebygge denne
 - konsekvenser for omfanget av ulykker og tiltak for å redusere / forebygge disse
 - dersom utredningen viser at risikoen for en hendelse er stor må det beskrives tiltak som vil bli iverksatt for å redusere skadeomfanget av en uønsket hendelse

Universitetet i Tromsø / Tromsø Museum

- Presiserer at det er uklart hvilke type tiltak som planlegges i vassdrag/ferskvann samt omfanget tiltakene har. Tromsø Museum etterspør ytterligere informasjon angående tiltak i vann før endelig uttalelse kan gis.
- Hevder at planområdet ikke er kjent for vannbasert aktivitet som har etterlatt arkeologisk spor.

Eiere og rettighetshavere i Målselv v/ advokat Ole Swang

- Ber om å bli holdt underrettet om utviklingen i saken.
- Swang har tidligere på vegne av eiere og rettighetshavere i Målselv vært i forhandling om erstatning for utvidelse og sammenbinding av Mauken / Blåtind. Etter omlegging av traseen frykter eierne og rettighetshaverne at tiltaket er i strid med det grunnlag som foreligger for de inngåtte avtaler og med den vedtatte reguleringsplan.

Grunneiere med eiendom innenfor grensene av Mauken/Blåtind skyte- og øvingsfelt med Akkaseter v/ advokat Ola Brekken

- Fastholder sitt tidligere krav om konsesjonsbehandling etter forurensingsloven. For grunneierne er det uforståelig at en slik prosess ikke er innledet av Forsvaret selv eller pålagt av forurensingsmyndighetene.
- Påpeker at Forsvaret ikke oppfylder forpliktelsene som er nedfelt i Blåtindskjønnet av 1981. Det heter her at det etter øvelsene vil bli foretatt opprydding og gjengraving. I praksis blir skadene ofte ikke rettet opp. Dette er rettstridig og vil om nødvendig kunne forfølges rettslig.
- Konstaterer at Forsvaret ikke følger sine egne planer når det gjelder kjøreløyper. Forsvarets forslag til reguleringsplan for Akkaseter av 14.04.99 har illustrasjoner som bl.a. viser kjøreløyper for stridsvogner m.v.. Forsvaret holder seg ikke til disse løypene, men kjører fritt i terrenget med store miljøskader som resultat. Grunneierne ber om at Forsvaret klargjør sitt syn på disse forhold.

Takvatn grunneierlag v/ advokat Ola Brekken

I brev til Målselv kommune, med kopi til Forsvarsbygg m fl, framholdes følgende:

- Takvatn grunneierlag gjør gjeldende at Målselv kommune ikke kan vedta ny plassering av sammenbinding av Mauken og Blåtind skyte- og øvingsfelter, fordi det vil være i strid med Stortingets vedtak av 8. april 1997.
- Dersom kommunen likevel vedtar en slik reguleringsplan, vil grunneierlaget ta skritt for å få dette rettslig prøvet.
- Det har funnet sted en prosess som Takvatn grunneierlag ikke har hatt innsyn i eller anledning til å påvirke, selv om den i sterk grad berører medlemmene i laget. Prosessen involverer Målselv kommune, Oskal-gruppen og Forsvaret, og er basert på tilsidesettelse av grunnleggende prinsipper for saksbehandling.
- Resultatet av reguleringsarbeidet er gitt i kraft av Målselv kommunes interesser i utbyggingen av Myrefjell, bindingen til Forsvarets tilstedeværelse i kommunen og Forsvarets avtale med Oskal-gruppen. Takvatn grunneierlag har på denne bakgrunn ingen tillit til at det vil bli gjennomført et reelt reguleringsarbeid.

Tillitsmannsgruppa for Mauken og Blåtind v/ leder Jens-Olav Løvlid

- Ber om å bli løpende oppdatert om alt Forsvarsbygg foretar seg i denne saken.
- Har engasjert høyesterettsadvokat Tor N. Rekve og viser til tidligere korrespondanse og møter med Forsvarsbygg.
- Kritiserer Forsvarsbygg for manglende informasjon i prosessen.

Målselv Sankelag

- Ønsker å komme tilbake med en fylldig tilbakemelding på et senere tidspunkt.

Arne-Tinus Aune Austad

- Ber om å få oversendt all relevant dokumentasjon vedrørende saken, herunder Stortingsvedtaket at 1997 med tilhørende forarbeider, innsigelse fra samene, kopier av all korrespondanse, og reguleringsplanforlaget fra 2001 med bestemmelsene.

Hytteiere Jim Arne og Ole Petter Bjørklund

- Går absolutt imot alle inngrep i naturen langs Takvatnet da det kan se ut til at vår hytte er en av de som kommer nærmest veien.

Hytteier Arne Eidsmo

- Besitter hytte (gnr 95, bnr 1, fnr 9931), samt nausttomt (fnr 9942)
- Eneste hytte i området bevart i sin originale stand. Oppført rundt 1920.
- Ønsker å opprettholde eierskapet til hytten og minimalisere ulempene ved sammenbindingen.
- Forutsetter at sammenbindingsvegen legges lengst inn mot fjellet for å begrense skadevirkningene.
- Furuneset er et attraktivt friluftslivsområde hele året og det vil være negativt for Forsvarets omdømme om området brukes på en måte som skade naturen
- Har sterk stedstilhørighet til hytten.
- Ønsker et godt samarbeid med forsvaret for å minimalisere ulempen tiltaket vil medføre.
- Dersom ulempen blir for stor forutsetter Nilssen at det på et senere tidspunkt gis anledning til å komme med ønske om innfrielse av sin eiendom.

Grunneier og hytteeier Åse Grimstad

- Varsler et større erstatningskrav for verdiforringelse og påførte ulemper dersom utbyggingen realiseres.
- Peker på stor verdiøkning for hytta i den senere tid, Takvatnet som et unikt hytteområde samt sterk stedstilhørighet i generasjoner.

Grunneier og hytteeier Odd-Erik Hagen-Olsen

- Ønsker svar på følgende spørsmål:
 - hva slags trafikk blir det på forbindelsesveien og det skraverte området?
[det defineres ikke på hvilket kart dette skraverte området er betraktet]
 - vil 2 A5, som vil ødelegge terrenget og gi stygge sår, bli brukt i området?
 - hva slags materiell vil utenlandske samarbeidsstyrker på vinterøvelse i området stille med og hvor stort område av Mauken vil de rekvirere når samene nå er ute av bildet?
 - hva vil skje med forurensningen som vil oppstå i terrenget og vassdraget ved eventuelle drivstofflekkasjer når veien blir lagt så nær Takvatnet?

Grunneier og hytteeier Børge Johannesen

- Protesterer kraftig mot de foreslåtte planer da de vil ha store negative konsekvenser for hans eiendom
- Viser til at ny sammenbindingskorridor avviker totalt fra tidligere planer
- Forbeholder seg retten til søksmål og erstatning dersom planene godkjennes og gjennomføres

Hytteeier Edmund P. Nilssen

- Tiltaket vil i praksis legge beslag på landområdet ned mot Takvatnet hele året.
- Tiltaksområdet er et rikt og tilgjengelig område og er et verdifullt rekreasjonsområde for befolkningen i hele regionen.
- Tiltaket vil medføre betydelig forurensning av land og vann i nærområdet.
- Tiltaket vil også medføre ulemper for lokal reiselivsbasert næringsdrift.
- Støyforurensningen vil sammen med estetiske og fysiske ødeleggelser i naturen gjøre området utilgjengelig for allmennheten og ubrukelig for sivile formål.
- Vibrasjoner vil trolig volde skade på bygningsmassen. I tillegg er det fare for at kjøretøy vil kunne kollidere i hytta.
- Ønsker at planen stilles I bero inntil en ny helhetlig plan for det norske forsvaret og dets aktivitet og behov er utredet, særlig mhp geografisk lokalisering av virksomhet I Norge.

Grunneier og hytteeier Inger Rønhaug

- Er eier av to eiendommer i området, hvorav en for sikkert er innlemmet i utvidelsen av skytefeltet
- Ønsker en avklaring på hvor grensene for utvidelse av skytefeltet går i området ved Indre Fiskelausvatn
- Ønsker oversendt et lesbart kartutsnitt og en verifisering eller avkreftelse på om den andre av hennes to eiendommer i området faktisk er innlemmet i utvidelsen av skytefeltet. Tidligere forsøk på verifisering / avkreftelse har ikke lyktes.

Hytteeier Hjørdis Solberg

- Er primært imot tiltaket og peker på store negative økologiske og rekreasjonsmessige konsekvenser i området.
- Dersom utbygging vedtas må følgende punkter ivaretas:
 - veitraseen legges så langt fra Takvatnet som praktisk mulig

- avkjørsler fra hovedtraseen på strekningen mellom Akselfjellet og E6 må være færrest mulig (per i dag er det planlagt 500 m mellom hver) og kortest mulig ned mot Takvatnet.
- for strekningen mellom Akselfjellet og E6 må det bli forbudt for pansrede kjøretøy å kjøre i terrenget ned mot Takvatnet utenfor de anlagte avkjørslene
- Forbeholder seg retten til erstatningskrav overfor Forsvaret som følge av både historisk, økologisk, rekreasjonsmessig og økonomisk negative konsekvenser.

Flere tema er berørt i uttalelsene. Et tematisk sammendrag er gitt i tabellen.

Tema i uttalelsen	Uttalelse fra	Uttalelsen(e) gjelder	Kommentar
Samiske kulturminner og kulturmiljø, samiske interesser	Sametinget	Krav til utredninger og undersøkelsesplikt Krav til fagkonsulent	<i>Se kap 4.5</i>
Trafikale forhold	Statens vegvesen	Kryssløsninger ved E6 Krav om bruløsning over E6 Skilt- og belyningsplan for prosjektet "Opparbeidelsesavtale" mellom SVV og Forsvarsbygg	<i>Se kap 4.9</i>
Forurensning	Grunneiere	Krav om konsesjonsbehandling etter forurensningsloven	<i>Se kap 4.8</i>
Miljøskader i øvingsfeltene	Grunneiere	Krav om at Forsvaret oppfyller forpliktelsene i Blåtindskjønnen av 1981. Krav om at Forsvaret klargjør sitt syn på kjøring utenfor kjøreløyper gitt i Forsvarets forslag til reguleringsplan for Akkaseter av 14.04.99	<i>Vil bli belyst i planen.</i>
Kulturminner	Troms fylkeskommune, Kulturetaten	Undersøkelsesplikt for automatisk freda kulturminner, jf Lov om kulturminner. Skisse for gjennomføring av undersøkelsene	<i>Se kap 4.5</i>
Kulturminner under vann	UiT / Tromsø Museum	Etterspør ytterligere informasjon Planområdet er ikke kjent for vannbasert aktivitet som har etterlatt arkeologiske spor	<i>Ikke relevant</i>
Landbruk og skogbruk	FM i Troms Landbruksavd.	Krav til programmet mhp kartlegging, beskrivelse av virkninger, betydning av virkninger og konsekvenser samt anbefaling av datakilder. Oppfordrer til løpende dialog	<i>Se kap 4.3</i>
Støy	FM i Troms, Miljøvernadv. Hytteeiere (flere)	Støy ved eksisterende bebyggelse og i friluftsområder	<i>Se kap 4.6 og 4.8</i>
Samfunnssikkerhet og beredskap	FM i Troms Miljøvernadv.	Ivaretagelse av sikkerhets- og beredskapsmessige hensyn	<i>Se kap 4.11</i>
Friluftsliv	Grunneiere og hytteeiere (flere)	Forringelse av friluftslivsverdiene i området	<i>Se kap 4.7</i>
Formelt/reelt grunnlag for planleggingen	Takvatn grunneierlag	Foreslått korridor for sammenbinding avviker fra Stortingets forutsetninger; ingen reell planprosess med de foreliggende bindingene.	<i>Vil bli belyst i planen.</i>

Vedlegg 2

Innkommne uttalelser i forbindelse med høring av forslag til planprogram

Uttalelser i forbindelse med høring av forslag til planprogram er her sammenstilt. Det var pr 06.07.07 mottatt i alt 15 uttalelser:

	Uttalelse fra	Datert	Avsenders ref.	Forsvarsbygg dok.nr.
1	Sametinget	20.06.07	06/441-13	200601661-92
2	Troms fylkeskommune, Plan- og næringssetaten	21.06.07	15205/07	200601661-91
3	Målselv kommune	05.07.07	2007/1531-2	200601661-108
4	Balsfjord kommune	02.07.07		200601661-106
5	Statens vegvesen	25.06.07	2006/111252-008	200601661-93
6	Kystverket Troms og Finnmark	27.06.07	07/02566-2	200601661-99
7	Universitetet i Tromsø	04.07.07	200703292-2/SKW/925	200601661-105
8	Takvatn grunneierlag v/ Jan Solli	20.06.07		200601661-101
9	Arne-Tinus Aune Austad	24.06.07		200601414-11
10	Tove Johansen	01.07.07		200601661-102
11	Inger M. Nilsen og Odd E. Jenssen	27.06.07		200601661-97
12	Hege Sirkka	26.06.07		200601661-94
13	Børge Johannesen	05.07.07		200601661-113
14	Frank Rudolf Kristiansen	05.06.07		200601661-84
15	Bodil og Magnus Carlson	27.06.07		200601661-140

(Fylkesmannen i Troms opplyser på henvendelse at de ikke har kommentarer til forslaget.)

1 Sametinget

- Viser til brev av 05.02.07 hvor det er gitt et fyldig innspill til plan-/utredningsprogrammet.
- Vil bemerke at de krav til innhold i konsekvensutredninger som forskriften stiller er bindende og kan ikke fravikes. Sametinget har ingen merknader til at SVVs HB 140 brukes som grunnlag og støtte for en metode, men gjør oppmerksom på at de vil be om tilleggsutredning dersom forskriftens krav og retningslinjer ikke er oppfylt.
- Ber også om at man ikke ferdigstiller utredningene for temaene kulturminner og kulturmiljø og landskap før resultatene av årets undersøkelser i hht kulturminneloven § 9 foreligger.

Kommentar:

Uttalelsen tilsier ikke at programmet endres. Det er forutsatt informasjonsutveksling underveis i utredningsperioden.

2 Troms fylkeskommune, Plan- og næringssetaten

- Har ikke merknader til planarbeidet så langt, men vil vurdere reguleringsplanen når den foreligger.
- Dersom det viser seg nødvendig å drøfte sider ved planen etter innspill fra regionale fagmyndigheter kan dette tas opp i et "Planforum" som administreres av fylkeskommunen. Det vil være en fordel om slike drøftinger skjer tidligst mulig i prosessen og helst før planen legges ut til offentlig ettersyn.

Kommentar:

Kommunene vil ta initiativ til Planforummøte med regionale myndigheter.

3 Målselv kommune

- For Målselv kommune er det viktig at dialogen om tiltaket blir ført videre også mot andre brukere og interessegrupper som blir berørt av inngrepa, i tillegg til reindriftsnæringen.
- Ønsker gjennom konsekvensutredningen å få belyst to punkt:
 1. I tillegg til planlagte trasé og 0-alternativet bør det utarbeides et tredje alternativ. Kommunen er kjent med Takvatn grunneierlag sitt traséalternativ. Kommunene ber om at en gjennom konsekvensutredningen kommer fram til det mest hensiktsmessige traséalternativet mhp reindrift, kulturminner, landskapsvirkning og friluftsliv.
 2. Ber om at ulike løsninger for kryssing av manøveraksen over E6 belyses og at trafikale forhold ved kryssing av E6 blir utredet på nytt. De ulike alternativene for kryssing av E6 bør bli likeverdig belyst med virkninger for trafiksikkerhet, støy, landskap, estetikk og konsekvenser for landbruk, reindrift og forsvar.
- Mhp planprosessen ber kommunen om at det ved fastsetting av planprogram blir tatt hensyn til forskrift om konsekvensutredninger § 6. Det er vesentlig for den videre planvurderingen for å oppfylle krav i § 11. Kommunen imøteser en bred konsekvensutredning.

Kommentar:

Vedr alternativer, se kommentar til Takvatn grunneierlags uttalelse (pkt B). Krav til utredning av kryssløsning ved E6 er presisert i programmets kap 4.1. Hensynet til § 6 i KU-forskriften er ivaretatt med foreliggende gjennomgang av uttalelsene.

4 Balsfjord kommune

- Viktig at strandsonen i Takvatnets sørvestre del blir holdt intakt, da denne er viktig for naturverdi, landskap og utøvelse av friluftsliv. Stedet er av nasjonal interesse.
- For fastboende på Takvatnets nordøstre side er Takvatn et særdeles viktig element mhp matproduksjon og vanning på aktive gårdsbruk. Påpeker faren for økte utslipp og avrenning av farlige stoffer til Takvatnet.
- Tiltaket vil føre til støyforurensning for fastboende og fritidsboende på Balsfjords side av vannet.
- Takvatn er for Balsfjord og Målselv kommuner et fellesskapsanliggende hvor begge kommuner har et interkommunalt forvaltningsansvar med en streng plan og dispensasjonspraksis.
- Balsfjord kommune støttet Takvatn grunneierlag sitt forslag til traséalternativ fordi støyforurensningen blir mindre eller elimineres helt, samt at faren for forurensning til Takvatn minimaliseres. Kommunen ber Forsvarsdepartementet ved Forsvarsbygg om at traséalternativet fra Takvatn grunneierlag (med tilhørende 2 varianter) tas inn som vegalternativ i planprogrammet og underlegges full konsekvensutredning.

Kommentar:

Krav til dokumentasjon av støy og utslipp framgår av programmets kap 4. Hensynet til strandsonen vil bli forsøkt ivaretatt i planforslaget. Vedr alternativer, se kommentar til Takvatn grunneierlags uttalelse (pkt B).

5 Statens vegvesen (SVV)

- Har ingen merknader til planprogrammet, da innspill til oppstartsmeldingen synes å bli ivaretatt i den videre planleggingen.

6 Kystverket Troms og Finnmark

- Kan ikke se at forslaget til planprogram og reguleringsplan vil ha noen innvirkninger for Kystverkets interesser. Har av denne grunn ingen merknader til planprogram og reguleringsplan.

7 Universitetet i Tromsø

- Dersom det ikke blir inngrep i vassdrag / vann, har Universitetet i Tromsø ingen merknader til planprogrammet. Dersom det planlegges tiltak i vann, må universitetet få tilbakemelding slik at de kan vurdere behov for befaring jf 9 av Kulturminneloven.

Kommentar:

Det er ikke forutsatt tiltak eller anlegg i Takvatn. Undersøkellesbehovet i vassdrag anses å være ivaretatt gjennom kravene til kulturminneutredninger (ref kap 4.6).

8 Takvatn grunneierlag v/ Jan Solli

Viser til høringsutkast av planprogram for reguleringsplan for Mauken – Blåtind, samt brev fra advokat Ola Brekken datert 05.03.07. Grunneierlaget har til hensikt å bidra til at reguleringsplanen tilrettelegger for det aktuelle tiltaket på best mulig måte, og slik at alle berørte tema og interesser hensyntas i planarbeidet. Grunneierlaget har følgende synspunkter.

A. Forholdet til planmyndigheten og ansvarlig myndighet

Det hevdes at planmyndigheten (kommunene) må gis en egen frist til å uttale seg (også i lys av andre uttalelser) og i tillegg ha en særskilt anledning til å påvirke utredningstema og alternativ. Påstanden belegges med et sitat fra KU-forskriften § 6, 4. ledd, siste setning.

Kommentar:

Skillet mellom FD som ansvarlig myndighet etter KU-forskriften og kommunene som planmyndighet er i dette tilfellet gitt direkte av forskriften. Henvisningen til forskriften er ikke relevant i saker med slik delt myndighet (ref MD). Det er FBs vurdering at kommunene har klart å avgi gode uttalelser innen fristen. De har heller ikke selv bedt om særbehandling. Punktet anses ikke å være relevant.

B. Flere alternative trasévalg

TG påpeker flere ulemper ved det forslaget som fulgte forslag til planprogram, og skisserer en alternativ trasé. Det framholdes flere fordeler ved dette alternativet; mer skånsomt mot strandsonen, gunstigere bekketryssinger, mindre støybelastning, mindre risiko ved evt forurensningsuhell osv.

Kommentar:

TGs forslag er nær identisk med reguleringsforslaget fra 2000, som det var flere innsigelser til. Den foreslåtte tunnelen ved Falkefjellet endrer ikke dette. Selv om det kan være enkelte gode egenskaper ved et slikt vestlig alternativ, løser den ikke konflikten med reindriftsinteressene.

C. Øvrige merknader

1) Konsekvenser for flere kommuner.

Planprosessen må sikre at interkommunale problemstillinger blir belyst og at berørte kommuner gis reell innflytelse og beslutningsmyndighet.

Kommentar:

Interkommunale problemstillinger er ivaretatt gjennom avgrensning av utredningsområdet, ved at regionale, samfunnsmessige virkninger blir belyst, gjennom en samlet ROS-analyse mm. Innflytelse er ivaretatt gjennom plangruppa, der begge kommuner er representert. Beslutningsmyndighet er ivaretatt ved at reguleringsplanen er forutsatt behandlet etter ordinær regler, dvs med kommunene som planmyndighet (i motsetning til evt statlig arealplan etter pbl § 18).

2) Hva skal utredes?

Det stilles spørsmål ved om utredningen er begrenset til sammenbindingskorridoren, eller også omfatter hele planområdet; med henvisning til KU-forskriften § 8, 4. ledd, andre setning.

Kommentar:

FBs utgangspunkt her er at de reelt sett nye elementene er (1) manøveraksen/kjøretraseen fra Mauken

til eksisterende veg sør for Akkaseter i Blåtind, og (2) øvingsområder langs kjøretraseen mellom grense Mauken søf og E6. For de eksisterende skyte- og øvingsfeltene for øvrig er det snakk om en moderat utvikling, og ikke geografisk utvidelser eller vesentlig utbygging. Kriteriet i KU-forskriften vedlegg I er nye skyte- og øvingsfelt (nr 34) eller utvidelser eller endringer av slike (nr 35). Utvidelse av Blåtind for å legge til rette for kjøretrasé, samt selve traseen, er konsekvensutredet og regulert (vedtak september 2007). Behovet for ny konsekvensutredning har oppstått ved at korridoren som planlegges nå avviker fra den som ble konsekvensutredet på 1990-tallet².

De nye utredningene er derfor avgrenset til områder som ikke tidligere er utredet. For resten av planområdet legges foreliggende dokumentasjon til grunn. Omtalen av konsekvenser i planbeskrivelsen vil ha mest oppmerksomhet på de nye områdene, men også øvrige konsekvenser vil bli omtalt; da på grunnlag av eldre utredninger.

3) Krav om temakart

Det påpekes behov for temakart for alle hovedtema som skal utredes.

Kommentar:

Kravet om kart er presisert i planprogrammet kap 4.1.

4) Krav om fysisk modell av området, med lokaliseringalternativene

Vil bedre beslutningsgrunnlaget.

Kommentar:

En fysisk modell med de arealer det her dreier seg om, vil erfaringsmessig tilføre saken lite. Den vil sannsynligvis kun belyse at ny veg er et beskjedent terrenginngrep i dette storskalalandskapet. Det er vurdert å lage en digital terrengmodell, men dette krever at vegen er prosjektert. I og med at dette ikke vil bli gjort før nærmere utbyggingstidspunktet, er det derfor ikke lagt ressurser i å utføre en foreløpig prosjektering. For kryssingen av E6 vil det derimot bli utarbeidet digital terrengmodell for de aktuelle alternativene.

5) Ulike sider ved støybelastning

Støy fra kjøring i stigninger, støy fra aggregater. Behov for å ta hensyn til bolig- og hyttebebyggelse.

Kommentar:

Støyberegningene som er utført legger til grunn at stridsvogner er dimensjonerende for støy fra kjøretøy. Dernest kommer skyting som en vesentlig kilde. Øvrige støykilder er underordnet disse. For stridsvognekjøring er det brukt standard beregningsforutsetninger om hastighet og motorpådrag.

6) Tunnel

Det bør ses detaljert på utforming og bruk av tunnelinnslagene. Støy fra utlufting av tunnel? Usikkerhet om type bruk av tunnelen.

Kommentar:

Det er søkt etter egnete steder for tunnelpåhugg, med sikte på finne terrengmessig gode løsninger. Det er dessuten to alternativer på Maukensida av Akselfjellet. Teknisk utforming (portal mm) blir ikke vurdert før ved prosjektering. Aktuelle bruksformer vil bli beskrevet i planforslaget, så langt de er kjent.

7) Bekkekryssinger

Det bør stilles krav om retningslinjer for hvordan elver og bekker skal krysses.

² Den forrige KU-forskriften, som gjaldt fram til 1.4.05, hadde en bestemmelse om fornyet KU dersom det ikke var fattet vedtak i saken innen fem år. Tilsvarende regel fins ikke i den nye forskriften (pga at KU og plan/søknad er integrert). For øvrig har MD stadfestet reguleringsplanen for nordvestre del av vegen.

Kommentar:

Erosjonsfaren vil bli grundig belyst i delutredningen om forurensning til vann og grunn. Planforslaget vil omfatte prinsippløsninger for hvordan elve- og bekkekryssinger skal utformes. FB legger her erfaringene fra Regionfelt Østlandet til grunn.

8) Anleggsfasen

Planprogrammet må kreve tematisering av hvordan man skal gjennomføre anleggsfasen.

Anleggsveger, byggestrøm osv.

Kommentar:

Krav om å konsekvensutrede også anleggsfasen er tatt inn i kap 4.1 i planprogrammet. Planbeskrivelsen vil omfatte en redegjørelse for anleggsgjennomføring så langt dette er kjent.

9) Forhindre uønsket bruk/regulere bruken

Det bør stilles krav til at fysiske løsninger skal hindre uønsket bruk av området, og at juridiske bestemmelser kommer som et substitutt til disse.

Kommentar:

Rammene for fysisk bruk av områder blir lagt i reguleringsplanen. Bruksomfanget kan kun reguleres indirekte gjennom utslippstillatelsen (f eks tidspunkt for støyende aktivitet, antall belastende støyhendelser osv); dette vil da være en ramme for militær bruker.

10) Fysisk markering av forslag til traseer

Det må stilles krav om at de konkrete forslag til traseer som er behandlet stikkes ut i terrenget slik at man har anledning til å befare disse.

Kommentar:

Kan være relevant etter at planforslaget er lagt ut til offentlig ettersyn. Ikke tema for planprogrammet.

11) Planstatus

Ber om at planstatus (mulige byggeområder for hytter i tillegg til LNF-område) undersøkes og kommenteres.

Kommentar:

De angitte hytteområdene (H3 og H4 i kommuneplanens arealdel) ligger utenfor foreslått reguleringsgrense. Er antakelig fortettingsområder.

12) Forringete forutsetninger for næringsutvikling

Det bør stilles krav til at utredning av kommunal økonomi og sysselsetting også omfatter økonomisk aktivitet og sysselsetting som kan få forringende forutsetning ved gjennomføring av tiltaket og som kan stå i et konfliktforhold til tiltaket.

Kommentar:

Mulige negative ringvirkninger som følge av tiltaket er forutsatt belyst i temautredningen, ref kap 4.13 i planprogrammet).

13) Merknadsbehandling ved varsel om planoppstart

Mener innkomne merknader til varsel om oppstart av arbeidet med planprogram ikke er tilstrekkelig kommentert i forslag til planprogram. Det må framkomme om merknaden tas til følge eller ikke, samt en begrunnelse.

Kommentar:

De 20 uttalelsene til planvarselet dreide seg for en stor del om synspunkter på tiltaket, og i mindre

grad om utredningsbehov. Påstander og synspunkter om selve tiltaket kan på et slikt stadium kun tas til etterretning. Relevante utredningsbehov er tatt hensyn til, og tabell i vedlegg 1 viser hvor og hvordan dette er gjort.

9 Arne-Tinus Aune Austad, hytteeier Sæterodden ved Elvestad

- Viser til Takvatn grunneierlags tilsendte merknader og støtter grunneierlagts forslag til traséalternativ.
- Hevder traseen beskrevet i planprogrammet er dårligere enn forslaget til trasé fremmet i 1997. Dette begrunnes med at det i 1997 ikke fantes andre alternativer til trasé enn den som ble fastlagt.
- Støyen og forurensningen som følge av tiltaket vil betydelig og sannsynligvis skadelig for mennesker i området. For Austad sitt vedkommende, er særlig tunnelen ved Akselfjellet problematisk.
- Det må bekreftes i reguleringsplanbestemmelsene at det kun skal være en vinterøvelse pr år med utenlandske militære.
- Forutsetter at det blir utført kvalifiserte støymålinger av alle typer kjøretøy Forsvaret vil kunne bruke i området.
- Det bør settes av spesielle områder hvor man kan benytte skytevåpen, dette av hensyn til støy, hvitt fosfor og blindgjengere.
- Observasjonsposter må av hensyn til privatlivets fred ikke etableres på Akselfjellet, men flyttes lenger vest.
- Anleggstiden må beskrives meget nøye mhp veier, støy, utslipp med mer.
- Tunnelene med tilhørende anlegg må beskrives nøye.
- Forurensning av drikkevann og kriseberedskap på beskrives.
- Friluft- og utfartsområdene vil med den foreslåtte trasé bli skadelidende. Særlig gjelder dette Furukjosen. Hvordan manøveraksen skal krysses til fots og på ski er en annen problemstilling.

Kommentar:

Vedr alternativer, se kommentar til Takvatn grunneierlags uttalelse (pkt B). Forhold som gjelder drift av feltet (våpentyper, observasjonsposter) reguleres ikke i planen og er derfor ikke relevant i denne sammenheng. Påpekte utredningsbehov anses å være ivaretatt.

10 Tove Johansen, hytteeier nordsiden av Takvatn, gnr 43 bnr 155

- Eiendommen har vært et rekreasjonsområde for familien i over 70 år.
- Lang strandlinje med uberørt natur på motsatt side av Takvatn er viktige trivselsmomenter, sammen med stillhet og ro. Fiskeforholdene i Takvatn er gode.
- Konsekvensene av foreslåtte tiltak blir skjemmende sår i urørt natur, støy og dårligere fiske grunnet forurensning av sigevann.
- Verdien av eiendommen reduseres betydelig, både økonomisk og trivselsmessig.

Kommentar:

Synspunktene tatt til etterretning.

11 Inger M. Nilsen og Odd E. Jensen, hytteeiere ved Statskogs vei mellom E6 og båtutsettingsplass i Langkjosen

- Påpeker at veien slik kartene viser vil komme svært nærme hytta
- Påpeker støy- og støvplager som følge av veien, og vil gjøre verdiforringelsen av stedet formidabel
- Utelukker ikke erstatningssøksmål. Hytta er blitt påkostet en god del de siste årene.

- Har siden 1998 vært klar over Forsvarets veiplaner, men da i en trasé over Falkefjell som ikke ville ha berørt Nilsen og Jensen i samme grad.
- Påpeker at friområdet langs vannet som også mange andre benytter blir tatt fra dem, i tillegg til området rundt hytta.
- Fremmer ”innsigelse” mot veianlegget og ber om at denne blir hørt.

Kommentar:

Synspunktene tatt til etterretning.

12 Hege Sirkka, hytteeier på Elvestad (nedlagt sæter)

- Peker på at konsekvensutredningen tar opp i seg alle forhold ved området som rammes av utbyggingen og at en evt. sammenbinding blir å leve med for hytteeiere også
- Viser til et stort mangfold av dyreliv i området
- Påpeker at rent vann er viktig, og vannkvaliteten i Takvatn er i dag høy
- Takvatn som fiskevann er svært godt både sommer og vinter med fangster av ørret og røy opp til 3 kilo.
- Henstiller til at Furuneset må spares og 100-metersgrensen av strandsonen bør respekteres.
- Eiendommen ”Sætra” på folkemunne (”Elvestad” på kart i M711-serien) har en lang kulturhistorie og brukes i dag som fritidseiendom
- Har fram til nå hatt et godt og avslappet forhold til Forsvaret.
- Problemene for hytteeierne vil være:
 - Støy
 - Forurensning
 - Bruk av hyttevei som anleggsvei
 - Overvåking via posteringer
 - Hyppige øvelser i tunnel (da denne tunnelen er den eneste i landet i sitt slag)
- Anser tiltaket som miljøvandalisme
- Støtter Takvatn grunneierlags forslag til alternativ trasé, da dette baserer seg på god kjennskap til området.

Kommentar:

Påpekte utredningsbehov anses å være ivaretatt. Vedr alternativer, se kommentar til Takvatn grunneierlags uttalelse (pkt B). For øvrig tas synspunktene til etterretning.

13 Børge Johannesen, hytteeier gnr 95, bnr 16

- Bygging og bruk av de anførte planer er mot Stortingets vedtak. Veien må flyttes til det området som Stortinget godkjente - og bruken være i henhold til grunnlaget for Stortingets vedtak (selv om også dette vil medføre store ulemper).
- Topografien gjør området meget følsomt for støy. Dette gjelder både støy i fjellet, for hytteområdene og fra båt på Takvatnet.
- Økt militær aktivitet medfører grunnforurensning samt vannforurensning av elver og bekker med utløp i Takvatnet, og som også kan forplante seg videre nedover Målselvdassdraget
- Området er et meget godt besøkt friluftsområdet som er i helårs bruk både av hytteeiere og beboere i vid omkrets.

Kommentar:

Vedr alternativer, se kommentar til Takvatn grunneierlags uttalelse (pkt B). De utredningsbehovene som antydes, anses å være ivaretatt. For øvrig tas synspunktene til etterretning.

14 Frank Rudolf Kristiansen, grunneier Blåtind

- Hensynet til friluftsliv og miljø må stå sentralt i planarbeidet.

- Det må fremgå av planprogrammet at avkjørsler til terreng skal avtales med berørte grunneiere.
- Utenlandske styrkers bruk av øvingsfeltet må fremgå av planprogrammet.
- Det må settes krav om umiddelbar fjerning av blindgjengere.
- Det må presiseres at flerbruksplanen også omfatter grunneiers behov og rettigheter.
- Årsak til gjengroing og reduksjon i fiskebestanden må kartlegges og konkrete tiltak må tas med i planprogrammet.
- Reguleringsplanen må også omfatte støy, utslipp til vann og grunn for hele feltet. Mål for Forsvarets CO₂-utslipp bør angis i planprogrammet.
- Planprogrammet må inneholde klare retningslinjer for vegskjæringer, utfylling, felling av skog, avkjørsler, mv.
- Miljøvernavdelingens krav må komme sterkere frem i planprogrammet.
- Grunneiere må prioriteres med hensyn til rydding av skog.

Kommentar:

Synspunkter om forventninger til innholdet i reguleringsplanen tas til etterretning. Forhold som gjelder drift av feltet (utenlandske avdelinger, blindgjengerrydding, rydding av skog, flerbruk) reguleres ikke i planen og er derfor ikke relevant i denne sammenheng. Mål for CO₂-utslipp anses å være mindre relevant, men sammenbindingskorridoren legger til rette for mindre transport.

15 Bodil og Magnus Carlson, hytteeiere ved Takvatn (Haugen)

- Påpeker mulige ulemper med støy og rystelser, både i anleggs- og driftsfasen. Ber om god dokumentasjon av dette.
- Tiltaket vil generelt forringe rekreasjonsområdet. Spesielt opptatt av Furuneset og at vegen medfører skjemmende sår samt ulemper ved å krysse den.
- Mulige konsekvenser for drikkevannskilder og gytebekker.
- Usikkerhet om hva som skjer med det rike fugle- og dyrelivet.
- Forbeholder seg retten til å fremme erstatningskrav.

Kommentar:

Bemerkninger vedr utredningskrav anses å være ivaretatt (se øvrige kommentarer).

DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT

Forsvarsbygg	
Saksnr.-dok.nr	
200601661-156	
26 MAI 2008	Arkivkode
	811

Forsvarsbygg
Bygn 58
0015 OSLO

Tidl ref
a. 2006/01661-129
b. 2006/01661-150/FB/811

Vår ref
2002/01824-103/FD V/OSP

Dato
20 MAI 2008

SAMMENBINDING AV MAUKEN OG BLÅTIND SKYTE- OG ØVINGSFELT - ANMODNING OM FASTSETTING AV PLANPROGRAM

Vi viser til fremsendt forslag til planprogram, jf. tidligere referanse a.

Forsvarsdepartementet har følgende kommentarer til det fremsendte forslaget:

- Forsvarsbygg skal kommentere alle enkeltmerknader til planprogrammet, som er fremkommet i høringsrunden, særskilt. Det skal fremkomme i kommentaren om merknaden tas til følge eller ikke
- Forsvarsbygg skal utrede konsekvenser av anleggsperioden for alle punkter under kapittel 4 i planprogrammet

Forsvarsdepartementet viser også til brev fra Forsvarsbygg om alternative traséer, jf. tidligere referanse b. Forsvarsdepartementet er enig i at det, ut i fra de undersøkelser og vurderinger som er foretatt, ikke anses for å være noen bedre løsning enn den som foreligger og at denne løsningen legges til grunn for det videre arbeidet.

Forsvarsdepartementet vurderer at Forsvarsbygg har utarbeidet utkast til planprogram og forestått offentlig ettersyn og høring i henhold til forskrift om konsekvensutredning (KU).

Så fremt departementets kommentarer som beskrevet over blir innarbeidet i planprogrammet, godkjenner Forsvarsdepartementet med dette det fremsendte forslaget, jf forskrift om KU § 6, 4. og 5. ledd.

Forsvarsbygg bes sende kopi av det fastsatte planprogrammet til de som har avgitt uttalelse til forslag til planprogram, jf. forskrift om KU § 6, 5. ledd.

Med hilsen

Per Per A. Christensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Øivind S. Petersen
seniorrådgiver

Mauken - Blåtind skyte- og øvingsfelt

- Eksisterende skytefeltgrense
- - - Ny grense sammenbundet skytefelt
- Trase Mauken - Blåtind
- Planlagt manøverakse
- Kommunegrense

- Nedslagsfelt
- Øvingsområde

Dato: 19.03.07

Kartet er levert av
Forsvarsbygg
Elmestorvåning

Datum: Euref89 (WGS84)
Kartprojeksjon: UTM Sone 33

Målestokk
1:85 000

0 750 1 500M

